

La Aŭstralia Esperantisto

(The Australian Esperantist)

Registered by Australia Post
Publication No. WBG 2488

Numero 274 Julio-Aŭgusto 1992

La Aŭstralia Esperantisto

OFICIALA ORGANO DE LA
AŬSTRALIA ESPERANTO-ASOCIO

Redaktoro: Donald Broadribb, 46 Great Eastern Highway, Bakers Hill WA 6562. ☎ (09) 574 1307.

Prezidanto: Kep Enderby, 2 Phoebe St, Balmain NSW 2041.

Vicprezidantoj: Vera Payne, 36 Donegal Rd, Floreat Park WA 6014; Max Wearing, 30 Westbury St, Hackney SA 5069.

Sekretario: Ray Ross, 41 Agnes St, Sunnybank Qld 4109.

Vicsekretario: Herbert Koppel, GPO Box 2122T, Melbourne Vic 3001.

Kasisto: Owen Loneragan, 16 Deverell Way, Bentley WA 6102.

Help-kasisto: Dianne Lukes, 26 Noll St, Toowoomba Qld 4350.

Libroservo: Tom Elliott, PO Box 230, Matraville NSW 2036.

Korespondaj kursoj: John Moore, 7 Pelican St, Emu Park Qld 4702.

P.R.O. (Oficisto pri Rilatoj kun la Publiko): Ronald Gates, MSF 2350 Wangaring, Kelly's Plains Rd, Armidale NSW 2350.

Membrokutoj: \$25 por individuo, klubo kc. \$30 por familio (ĉiuj ĉe la sama adreso). \$15 (minimуме) por pensiulo aŭ studento. Bonvolu sendi vian kotizon al la kasisto. Ekster Aŭstralazio, abono al *La Aŭstralia Esperantisto* kostas A\$33 (45 ned. gld.) kio inkludas aerpoŝtan sendadon. Sendu pagon per internacia bankĉeko al la kasisto de AEA; aŭ al la UEA konto de la Libroservo de AEA acaal-w kun samtempa atentigo al la Libroservo de AEA.

Bonvolu avizi la redaktoron se via adreso estas neĝuste presita sur la adres-slipeto, aŭ se vi ŝanĝas vian nomon aŭ/kaj adreŝon. Sendu ĉiujn komunikaĵojn, artikolojn, librojn por recenzo kc. al la redaktoro. Limdato por ricevo de presotaĵoj por la venonta numero: 31 aŭgusto.

La kovrildesegno: Ĉi tiu desegno estis preparita de Terry Manley. Ĝi estas la dua en serio de tri desegnoj elektitaj el proponoj por nia kovrilkonkurso. La septembra numero uzos la trian, kaj ni petos niajn legantojn voĉdoni por tiu, kiu al ili plej plaĉas.

En ĉi tiu numero:

Bonan vojaĝon (Trevor Steele).....	3
Kial mi malamis labori en karbminejoj (Eddie Hearne).....	7
Lingva angulo (Alan Towsey).....	12
La ekludo (Ralph Harry).....	14
La vladivostoka simpozio (Yoshimi Umeda).....	16
Deziras korespondi.....	22
Diversaĵoj.....	23
Universala Kongreso 1997 en Aŭstralio? 26	
El la regionoj.....	27
Nekrologo: Flora Averkoff.....	13
Libroj: Esperanto-kalendaro 1993.....	11
Aldonoj al la librokatalogo 1992.....	18
Biblioteko.....	19
Ek al leg' (recenzas Vera Payne).....	20

Malgrandaj notoj: Via redaktoro: akademiano	15
La estonta junularo dependas de vi! (Idyŝ Einihoviĉi)	25
Nova soci-kultura revuo en Esperanto ..	26

Aldonaĵoj:
Balotilo kaj teksto de amendoj de la AEA statuto.
English Supplement.

SE VI DEZIRAS LEGI PRI IO VERKU ARTIKOLON!

Jes, ĉu vi ne ofte pensis kiam vi elkovertigis vian novan ekzempleron de *La Aŭstralia Esperantisto*: "Ni vere bezonas artikolon pri...?" Do sendu tiun amatan eseon, ideon, rakont(et)on, esprimon de vidpunkto, ŝercedeŝajnajojn. Vi povas sendi vian verkon al ni tajpitan aŭ sur 3½-colaj diskoj MS-DOS aŭ Macintosh. Se vi sendas manuskripton bonvolu atenti: la teksto devas esti klare tajpita kun duobla spaco inter la linioj. Tajpu per freŝa rubando sur nur unu flankon de ĉiu folio. Netajpitajn manuskriptojn ni ne akceptas. Por konservi la lingvan nivelon de ĉi tiu gazeto la redaktoro rajtas korekti ĉiun tekston antaŭ aperigo. Laŭbezone ĝi povos esti mallongigita de la redaktoro. Ni ne povas promesi aperigon en la tuj sekvonta numero, krom se temas pri io kronologie urĝa.

BONAN VOJAĜON! de TREVOR STEELE

ni invitis Nian Heroon (NH) dumsekunde loĝantan en Leipzig, al Esperanto-Printempo en Vieno. Ĉiam prudenta, NH konsultis mapon: evidente la plej malmultekosta

vojo estus preskaŭ rekta, tra Dresdeno kaj Prago. NH eĉ demandis postenulon, kies tasko estis scii, ĉu necesas akiri vizon. Ne, dank' al Dio, tiaj ĝenoj ne plu ekzistas.

Do bone, NH kun revenbileto Leipzig — Vieno — Leipzig ekveturas. Baldaŭ la neinteresa ebenajo ĉirkaŭ Leipzig troviĝas malantaŭe kaj oni traveturas la agrablan pejzaĝon de suda Saksio. Se tiun ĉi tute veran rakonton akompanus muziko, ĉi-loke estus leĝera, ritma vojaĝmelodio.

Tute senprobleme oni atingas la ĉeĥan landlimon. En la urbo Děčín venas salute doganistoj en olivkolora uniformo: Pasportoj! Refoje neniam problemo, almenaŭ se oni estas EĶano. Sed NH daŭre faras la krimon esti aŭstraliano; kun deĵora ĝojo uniformulo sin jetas sur tiun ofendan blukovrilan dokumenton — fine lia laboro havas sencon, celon, li ne plu apatimie trafolumas germanan aŭ aŭstrian aŭ alian neatakeblan pasporton. "Australia raus!" NH montras malemon sekvi tiun ĝentilan peton kaj siaflanke petas klarigon. La olivkolora sinjoro deklaras, ke aŭstraliano senvisa estas memkontraŭdiro en la Lando de la Ĉeĥoj. NH montras sian

bileton kaj insistas, ke li simple honoras Ĉeĥlandon transite, ke oni senspire atendas lian aperon ĉe altnivela internacia konferenco en Vieno la postan tagon. Olivulo insistas ke senvisa aŭstraliano estas neeble. (Misagorda kverelado inter kordinstrumentoj kaj blovioj). Aperas supera olivhomo kaj verdiktas: NH rajtas ricevi vizon unudirektan, se li tuj pagos 60 germanajn markojn en la kason de Ĉeĥio. NH juĝas tiun sumon (\$50) iom troa por kelkhora traveturo, sed prudente klinas sian kapon antaŭ la Fortoj de la Destino. Malpli peza je DM60 li daŭrigas sian alsudan mision. (Smetana-muziko, sed iom bridata). Oni avertas nian simpatian heroon, ke li nepre donacu pluajn DM60 al la ĉeĥa konsulejo en Vieno por ricevi vizon por la revenveturo. NH diras, ke li eble tion pripensos—direblas, ke tiu diro ne estus ege prudenta.

Vieno. La Esperanto-Muzeo. Ĉefa programero: la nekredeble verva, deklamema s-ro Piron, kies vortoj pensigas. Sed aliloke pri tio.

Vendredo, la sola tago, kiam eblus viziti la ĉeĥan konsulejon, estis la 1-a de majo. Butikoj, kaj eĉ pli devige konsulejoj, restas fermitaj.

NH pasigis la posttagmezon dimanĉan kun Herbert Mayer, la organizinto de la rekontiĝo. Vizitis plaĉaspekta senlabora aktorino Brigitte. Je 20.40h NH ekveturas de Vieno kun germano Armin, alia amiko de Herbert. Armin persvadis NH lui litkupeon: ĉar la financaj rimedoj de

* Germane, "Aŭstralio eliru!"

NH nepretervideble ŝrumpis (aŭ pro mismeto de multaj biletoj aŭ pro ŝtelo), Armin pruntedonas la necesajn DM55.

Norden sagas la vagonaro (ankaŭ la lokomotivo, ni supozu). Ĉi-loke la muziko estu mallauĉa, endormiga sed ne sen iaj misfajfaĵoj, ĉar NH malgraŭ kuŝado kaj forta volo dormi ne sukcesas.

Grincade la trajto haltas. Ordonaj frapoj ĉe la kupea pordo: Pasportoj. Olivunifformuloj. "Aŭstralia raus!" NH parolas trankvile pri Vieno, pri la ferio, pri siaj spertoj pri vizo, kaj vidigas DM60. Juna, atvoĉa olivulo restas

volforte ĉe sia postulo ke Australia

raus, kaj aldonas, ke bagaĝo devas ankaŭ raus. Armin per tragedia voĉo apelacias kontraŭ tiu senkora regulo: la aŭstraliano, li oratoras, havas laboron en Leipzig kaj perdos sian postenon, se li ne alvenos ĝustatempe morgaŭ. Ke la germano elokventis angle kaj la aŭstraliano elokventis germane, ne moligis tiun ĉeĥan koron. (Violonoj segas laŭte, pete, maltrankvile, fone tamtamo monotonas.)

NH devas haste eltrajniĝi kun sia bagaĝo, sed lasas la brakhorloĝon kaj eble aliajn aferojn en la kupeo. La trajno tuj malaperas en la nordan mallumon. Oni marŝigas lin en ĉambreton, kie dolore brilaj lampoj provas malebligi pensadon. Tie sidas kunkrimulo senviza el la Lando de la Leviganta Suno.

Estas 23.30h. La japana kaj aŭstralia pasportoj foriris kun iu olivhomo. Ĝis la 3.00 matene la du fiuloj estos en tiu ĉambreto, kiu ne tute malsimilas

ĉelon de karcero. Neniu venos ion klarigi.

Bonsance, NH kunportis manuskripton de romano. Dum la tuta malliberado li furioze verkas. Lia kompatinda komplico havas nur libron kun trajnhoraroj. Kun orienta obstinemo li serĉas ian fascinan informon en sia literaturaĵo, sed foje dormo faletigas lian kapon; ĉiufoje li salte ekvigligas kaj kun vitrecaj okuloj brave penas trovi ĝuste tiun scion, kiu vekos lian spiriton.

La horoj pasis facile por N verkanta H, sed je la 3.00 aperas la uniformo kun la fremdlandaj pasportoj. Unuvortaj frazoj en la germana entrainigas la kanaj-

lojn. S-ro Olivo staras en la apuda koridoro, ŝajne konvinkita ke la japano kaj la aŭstraliano planas forkuri kaj vivi inkognite en la Io de la Ĉeĥoj. La trajno jam grunte emas antaŭeniĝi, antaŭ ol la pasportoj povas celebri reunuiĝon kun siaj mastroj.

La bileto, kiu intencis por tiu NH al Leipzig, perdis sian validecon. Kaj nun li devas aĉeti revenbileton al Vieno. Interesa ludo, sed nun NH certe ne havas sufiĉon por kompletigi sian nekutiman manieron atingi Leipzig. (Violonoj elvokas kaj koleron kaj ploremmon.)

Ree saluton al vi, Vieno! (Blov-instrumentoj rikanas, violonoj sarkasme redonas pecetojn el "La Blua Danubo".) NH havas tujan celon: akiri monon. Li retrovas la apartamenton de Herbert Mayer. Aŭ Herbert mortis aŭ li ne estis hejme. NH memoras Brigitte, la lindan aktorinon. Eble ŝi povas helpi. Onidire ŝi loĝas "ne tro malproksime". En la centro de Vieno,

kie loĝas miloj da homoj sur ĉiu kvadrato, estas konsilinde, se oni serĉas homon, koni la familian nomon kaj scii pli pri la adreso, ol ke ĝi estas ne tro malproksima.

Nia sentima heroo laŭiras la malargajn vienajn stratojn, legante nomŝildetojn ĉe dompordegoj. Preskaŭ nur familinomoj. Sed jen, apenaŭ 150 metrojn for, loĝas iu Brigitte Aufischer—ĉu tamen bonŝance? (Optimismaj triloj de flaĝoleto.) Tiu B.A. kompreneble loĝas tute supre en alta senlista domo, sed ĉu NH grumbblas? Atinginte la supran etaĝon, li alparolas alian virinon en la koridoro. Ĉu ŝi scias, ĉu la tie loĝanta damo estas aktorino? Ŝultroj elokvente levigas. NH demandas, ĉu temas pri relative juna kaj bela damo. "Nu, ŝi estas ja juna," vienaninas la nebelulino, kiu ŝajne ne scias, ke dum kelkaj sekundoj de ŝia tera ekzisto ŝi estas honorata per ekkonversacio kun NH persone. Ial tiu sinjorino decidas, antaŭ ol malaperi en sian apartamenton, ĵeti malfide ĉiun rigardon al NH. Ĉio vana. Malgraŭ lerta multfoja premado de la sonorigilo de Brigitte Aufischer, NH ricevas nek konfirmon nek neon al sia demando, ĉu el ĉiuj Brigitte-oj de Vieno ĝuste tiu estas enamiĝe bela senlabora aktorino. Alia silenta apartamento. (Flaĝoletoj plorĝeme mortas).

NH ne facile perdas sian kuraĝon. Herbert ne estis en sia apartamento, kaj estas malprobable, ke li estos en sia laborloko, la Esperanto-Muzeo, je la oka matene. Sed ni provu. Sed ho ve! Troveblas tie nur solenaj sinjoroj puŝantaj cementon tra koridoroj per ĉaroj. (Multaj instrumentoj laŭvice levas demandojn.)

Nu kompreneble! (Viglaĵ taktoj). NH memoras, ke li havas konton ĉe la Deutsche Bank en Leipzig. Jes, devas esti filio en Vieno. En la plej apudan poŝtoŝejon: telefonlibron, mi petas. Jen ĝi: Deutsche Bank (Vieno), Hohenstaufengasse 1. Jes, mapon de Vieno, mi petas. (Dume esperigaj, energiaj tonoj.) Nu...do tie ĝi estas, inter tiuj serpentumaj stratetoj. NH facile venkas la defion. Guten Tag, mi estas kliento de via banko en Leipzig kaj...kaj...Ho ve, mi elkore bedaŭras, mein Herr, sed nia banko ne estas filio de la germana Deutsche Bank, ĝi estas nur Tochtergesellschaft (filina societo = ?) kaj laŭe ne estas enigita en la komputilan reton...kaj...kaj. Longa rakonto, mallonga mesaĝo: neniu mono por mein Herr.

(Muziko estas alterne defie malagorda kaj peze pesimisma.) Kion faru nun NH? Eble strangoli riĉan maljunulinon en obskura anguleto de la apuda parko? Esplorado tiutema ne donas esperon: el ĉiuj homoj en obskuraj anguletoj eĉ ne unu estas ina aŭ maljuna aŭ supoziga pri riĉa predo. Sed en Vieno svarmas riĉaj usonanoj. Eble NH sin lerte puŝu inter ilin kaj malŝargu unu-du poŝojn? Post mallonga pripensado NH venas al la konkludo, ke al li mankas la nepra talento. (Profunde malgaja, trena muziko.)

Kiel li povus forgesi! (Eksonu "Vals" kun Matilda".) En Vieno devas esti ambasadejo de lia propra kara hejmlando. Kiom da fojoj li jam spertis, ke aŭstralianoj estas senescepte noblaj, bonkoraj, helpemaj: ili savos lin! Rea konsultado de diversaj publikigaĵoj: Australische Botschaft, Mattiellstrasse 2-4. Tien! (Salato de antikvaj aŭstraliaj melodioj, ekz. "Come on Aussie,

C'mon".)

Your passport, please. Bonvolu skribi pri via peto. Sed sur la slipo mankas spaco por verki veran raporton pri la ĉeĥaĉoj ktp. Do ni ignoru tiujn monstraĵajn tiranojn kaj simple diru, ke oni ŝtelis la horloĝon, la fervojan bileton, la monon ktp. Jes, tiel.

Oni informas NH, ke Frau Vogel (Birdineto) nun intervjuos lin. Birdineto havas vizaĝon de rezoluta kaj neniel amikema bubalo, kaj ŝia intelekto havas similajn trajtojn. Ŝiaj malongaj frazoj komenciĝas per *kiam, kial, kie, kien, kio, kiom da, kiel* kaj foje per *ĉu*. Birdineto elektis maltaŭgan karieron; oni devus ŝin malkateni kaj lasi pridemandi la plej malmolajn mafianojn. NH tre rapide glitas de unu travidebla mensogo al alia: li metis sian horloĝon kaj fervojan bileton kaj monujon — ne, ne la monujon—kaj la plejparton de sia mono en platan sakon, kiu estis ŝtelita, kaj tion li unue konstatis hieraŭ vespere—ne, hodiaŭ matene—ah! (Violonoj kriĉaĉas, dum tamburoj pensigas pri marŝo al ekzekutejo.) NH, tute venkita, scias, ke post du pluaj demandoj li kolapsos, ruliĝos sur la planko, bebe ploros kaj balbutos senkohere la veron.

Ial Birdineto amare grimacas kaj demandas, "Ĉu vi volas paroli kun la konsulino?" NH hezitas: se tia estas la subulino, kia drakino nun voros min? Tremlipe li diras, ke jes.

Eliras Birdineto, eniras s-ino Konsulino. (Mortaŭgura singultado de ĉiuj instrumentoj.) S-ino K., evidente informite de Birdineto, severe okulfiksas la nerazitan mizerulon kaj ordoninvitas lin en sian ĉambron. Aj! Ĉu tie troviĝas du batemuloj kun la staturo kaj intelekto de Arnold Sch-

warzenegger (li ja estas aŭstro), aŭ almenaŭ mankatenoj? Apenaŭ marŝipova NH eniras kaj falas sur la ordonitan seĝon. (Muziko tute nigra.)

S-ino K.: Kial vi entute estas en Vieno.

NH: Nu, vidu; a, hm, estis...estis renkontiĝo de kelkaj homoj... e...esperantistoj...

S-ino K.: Esperantistoj? Ĉu vi estas esperantisto?

(Ereto de fluta optimismo, sed eventualo de eĉ pli profunda kaj neelirebla tragedio.)

NH: ...je...jes.

S-ino K.: Ĉu vi konas Ralph Harry?

(Nedubeble pli esperiga melodieto.)

NH: Nu, kompreneble...

S-ino K.: Certe li ne memorus min—mi estis tiam Katherine Bretz. Do vi fakte legas Esperanton? Mi ofte aŭdis pri ĝi. Kiel ĝi aspektas?

(Ekas gaja viena valso, plilaŭtiĝonta.)

NH: (Prenas romanon el sia sako.) Mi povas montri al vi.

S-ino K.: (Ĉirkaŭiras la tablon por sidi apud NH, rigardas la kovrilon de la romano.) Kio? Vi verkis tion mem? Ĉu vi verkas en Esperanto? Mirinde! (Malfermas je paĝo 259.) Ĉu mi rajtas laŭtleĝi?

Sed Nur Fragmento

S-ino K. laŭlegas, NH kun milda aŭtoritato korektas, laŭdas fakte ĉiam pli kompetentiĝantan s-inon K. S-ino K. ruĝiĝas, knabinece fieras pri laŭdvortoj de la instruisto. Fine s-ino K. diras, "Cetere, kiom da mono vi bezonas?" (Plenĝoja tutorkestra finalo.)

NH aĉetas bileton al Leipzig, evitante Ĉeĥoslovakion. □

KIAL MI MALAMIS LABORI EN KARBMINEJOJ de EDDIE HEARNE

igardante malantaŭen, mi pensis ke estus interese transdoni miajn pensojn antaŭ ol mi forpasos por ĉiam. Mi estas 92jara, kaj ne anticipas multe pli da vivo.

Mia patro estis tre lerta ministo. Ni iris el Skotlando en 1910, kaj ekloĝis en karbminista distrikto apud Ipswich, Kvinslando.

Mia bofilo Bob kaj du aliaj, pli junaj fratoj, ŝajne instigis nian patron revii pri minejo por la familio. Rimarkinde, miaj du lernejoj amikoj fariĝis administrantoj de minejoj.

Tuj kiam mi estis 14jara, mia patro trovis por mi lokon por labori—en karbminejo eble du mejlojn de nia hejmo. Irante tra arbaro en la freŝa matena aero, mi ne ŝatis lasi la sunlumon por malsupreniri 600 futojn al la mallumo kaj strange odoranta aero de la mino. Tiutempe ni uzis malgrandajn lampojn iom similajn al etaj kafopotoj, en kiujn ni metis oleon. Ili donis fulman lumon. Ni perhoke ligis ilin al niaj ĉapoj.

Mia unua tasko subtera estis sidi ĉe "Buffalo"-blovilo kaj turni ventumilon; ĝi sendis aerblovon al nova laborejo kien la ĉefa aersistemo ne povis penetri. Tre monotona tasko por juna knabo, kiu sidas tute sola kun nur la lumo de eta lampo. Tre malofte iu venis. Tute malsama estis mia posta tasko: mi direktis ĉevalon laŭ unu el la du ĉefaj tuneloj kiuj iris de la ŝaktfundo.

Mia tasko estis tiri aron da vagonetoj, plenaj de karbo, al la ŝakto. Ili estis kolektitaj disde diversaj laborlokoj kaj kuplitaj en arojn po ses ĝis ok. Mi hokĉenis la unuan vagonon kaj vokis la ĉevalon antaŭen. Survoje mi pasis tra pordon kiu deturnis la aeron pelitan de granda ventumilo. Tio estis necesa por elpeli la malpuran aeron. Multaj el la tuneloj estis dividitaj per tol-sakŝtofo, kaj la aero iris laŭ unu flanko kaj revenis laŭ la alia. Kompreneble, kiam la aero iris tra multaj laborlokoj ĝi ne estis tre pura kaj havis specialan odoron. Plie, ĉe ĉiu laborloko oni uzis eksplodaĵojn por disrompi la karbon kaj la fumo aldonis malpuraĵojn.

Imagu la rezulton en homo kiu enspiras tian aeron tagon post tago. Mi neniam estis kontenta esti ministo. Mi vidis maljunajn ministojn kiuj havis palajn vizaĝojn kaj daŭre tusadis.

Kelkfoje kiam mi direktis ĉevalon estis ekscito. Parto de la vojo estis iom dekliva kaj la vagonoj iris tre rapide. Por tio mi havis kelkajn sprogojn (metalajn stangojn iom similajn al ponardoj, sed pli pezaj). Mi pelis ilin en la rapide turniĝantaj radon, kiuj sekve ekĉesis turniĝi. Kiam mi maltrafis kelkajn radon, povis esti kolizio ĉe la ŝaktfundo kaj mi devis rapide malhoki la ĉenon de la ĉevalo. Mia koro ofte rapidegis en tia situacio.

Estis du ĉevaloj en tiu mino. Ĉiun matenon mi kaj la alia ĉevaldirektisto portis po sakon da nutraĵo por niaj ĉevaloj. Kiam ni venis al la ĉevalejo ni

verŝis la nutraĵon en la trogon por ke la ĉevaloj manĝu dum ni brosis ilin kaj surmetis la jungilaron. Iun matenon mia amiko kriis "Serpento!" Mirinde, li estis portinta serpenton de la surfaco, kaj ĝi mordis lian manradikon. Ni eliris al elektra lumo kie li lavis la vundon per teo sed ne havis tranĉilon. Mi elverŝis mian botelon da lampoleo kaj rompis la botelon. Tiel ni ekhavis tre akran tranĉilon kaj mia amiko tranĉis la vundon kaj suĉis. Post tio ni iris al la ŝaktfundo kie oni rapide kondukis lin al la surfaco. Nia kruda kirurgio ŝajne efikis kaj poste li revenis al laboro.

Mia patro laboris en alia mino kaj kiam mi estis 15jara li kondukis min por labori kun li kaj alia viro elhakante karbon. Ili ĵus komencis elhaki novan tunelon, laŭ ioma deklivo de la ĉefa vojo. La karbotavolo estis alta kvin futojn, kaj super tio estis tavolo de ardezo proksimume unu futon dika. En la mezo de ĉiu tunelo oni faligis tiun tavolon sed plejparte subtenis ĝin per lignaj fostoj. Ni faris du eksplodojn en la karbo kaj mi iris supren, trenante mian ŝovelilon por plenigi vagonon. Mi aŭdis krakon kaj rigardis la tegmenton super mia kapo. Jen estis fendo. Mi saltis antaŭen dum granda amaso falis kun laŭta bruo. Ĝi gratis mian brakon, preskaŭ trafis unu boton kaj premis mian ŝovelilon kiun mi trenis. Mia patro kriis "Mia filo, mia filo!" eĉ pli agitate ol mi. Konstatinte ke mi ne estis vundita, la du viroj tuj metis du-tri fostojn por certigi ke pli el la tegmento ne falos, kaj mi revenis kun alia ŝovelilo por plenigi vagonon per karbo. Mi ne hontas diri ke dum kelkaj tagoj mi tremetis kiam ajn mi aŭdis krakon de karbo pro la granda premo desupra.

Ĉiun tagon ni uzis eksplodilojn por elrompi la karbon. Unu el miaj taskoj estis prepari eksplodilojn. Ĉiu eksplodilo konsistis el kelkaj pakajoj. Mi prenis unu, disvolvis la vakspaperon de unu fino, faris kavon en kiun mi enmetos la detonaciilon, latuna kuglo-simila eksplodigilo. Mi prenis unu detonaciilon el skatoleteto, blovis en ĝin kaj frapis ĝin delikate por eligi la segpolvon en kiu ĝi estis pakita. Mi metis

meĉon en ĝin kaj krampis la finon sekure al la meĉo. Ni havis specialan ilon por fari tion, tamen mia patro montris al mi pli simplan metodon: meti la detonaciilon en

mian buŝon kaj ekmordi ĝin por firme ligi ĝin al la meĉo. Mi eĉ nun ne komprenas kial mia patro instruis sian 15jaran filon fari tion nur por ŝpari momenton. Tamen, li faris tion dum granda parto de sia vivo. Mi mem ne memoras ke mi timis. Mi metis la detonaciilon en la preparitan kavon de la unua eksplodaĵo kaj ligis la paperon ĉirkaŭ la meĉon. Mi ankaŭ preparis kelkajn falsdetonaciilojn, jam faritajn el pecoj da papero volvitaj ĉirkaŭ balailbastonojn, faldis unu finon kaj plenigis la cilindron per ŝtonpolvo. Kiam ĉio estis preparita, mi portis la aranĝitan nombron da eksplodaĵoj apud la truon boritan en la karbon. Mi ankaŭ apudmetis kelkajn falsdetonaciilojn.

Mia patro enmetis la eksplodaĵojn en la truon, puŝis ĉiun al la fino per balailbastono. Laŭ la leĝo oni fine devis lasi meĉon pendi ekster la truo. Mia patro ne deziris atendi tiom longe, do li tranĉis mallongan pecon de meĉo, bruligis la finon kaj puŝis ĝin en la truon. Mi tuj enmetis unu

falsdetonaciilon kaj mia patro forte puŝis ĝin en la truon apud la eksplodajon. Tuj mi enmeŝis alian, kaj daŭris tiel ĝis la truo estis plena. Tiam ni ambaŭ kuris for, ofte ni ne estis longatempe ekster danĝero kiam la eksplodo okazis. Eĉ tiam ni devis atendi iom antaŭ ol la plejmulto de la fumo foriĝis. Neniu kontrolis la uzon de mallongaj meĉoj do ni ofte uzis ilin.

Iam mia patro kaj lia kunulo alprenis specialan taskon: ili tuneligis al najbara malnova mino kiu estis plena de akvo. Ĉar estis risko ke ili hazarde trarompos al la akvo, kaj tial estus inundodanĝero, ili boris longajn truojn antaŭen, deksuren, kaj maldekstren. Multaj opiniis ke estis risko kaj kelkaj forlasis nian minon. Finfine oni atingis la akvon kaj reguligis la fluon kiu iris al nia ŝakto, kie ĝi estis pumpita al la surfaco kun nia propra akvo.

Mi fieris pri mia patro. Tre lerta ministo, li faris aliajn specialajn kaj danĝerajn taskojn.

Dum multe da tempo mi estis "speciala laboristo", kiu alprenis taskojn de iu, kiu estis for pro malsano ktp. Foje mi kontrolis ĉe "ĝigo": tio estis kruta vojo kie estis du fervojetoj. Ĉe la supro estis cilindro, ĉirkaŭ kiu turniĝis ŝtala ŝnuro. Ĝi havis hokon ĉe ĉiu fino. Unu fino apud la cilindro kaj la alia ĉe la fundo de la deklivo. Oni hokkaptis kelkajn vagonojn kun karbo, ĉe la supro, kaj iu hokligis kelkajn malplenajn vagonojn ĉe la mal-supro. Viro ĉe la supro reguligis la rapidecon per bremsa kaj la pezo de la plenaj vagonoj tiris la malplenajn apud la cilindron.

Se la deklivo estis alimaniere, oni uzis elektran motoron por levi la

plenajn vagonojn.

Unu tasko kiun mi ŝatis estis helpi la "vojiston". Li aranĝis etendi la fervojetojn kiam la diversaj tuneloj progresis. Li ankaŭ reguligis la konstruon de specialaj lignaĵoj ĉe danĝeraj lokoj. Ni ofte skribis informon sur la finon de vagono per kreto, ĉar kutime ni ne vidis aŭ povis paroli al la viro ĉe la alia fino de la "ĝigo". Tiu vojisto estis nebone edukita, tamen li kapablis tre lerte desegni, kaj per kreto povis tre rapide desegni perfektan similaĵon de persono, ofte ridigan karikaturon. Li estis tre bona homo kaj ni estis feliĉaj amikoj.

Iufoje, kiam mia tasko estis veturigi vagonojn for de la karbhokistoj, iu diris ke viron trafis akcidento. Ĝi estis okazo simila al tiu kiu preskaŭ mortigis min. Granda peco de supra tavolo falis. Tiu viro falis sed diris al sia kunulo ke li ne estis grave vundita. Tamen, kiam li vidis ke la osto de la supra brako estis puŝita tra la ŝultron, li tuj svenis. Kelkaj homoj portis lin kaj ni ĉiuj donis niajn lanajn ĉemizojn ĉar li malvarmiĝis. Estis malfacila tasko sed oni portis lin al la surfaco. Tie oni trovis ke li ne havis danĝerajn difektojn, sed li moris pro ŝoko. Des-tino estas stranga. Ĉi tiu viro estis unu kiu foriris de la mino pro la risko de inundo kaj antaŭ nelonge revenis.

Kelkajn monatojn pli frue, kiam mi laboris elhaki karbon, mi aŭdis krion: "Ĉesu labori, viro mortis!" Mi surmetis mian lanan ĉemizon. Ni ĉiam laboris nudaj de la talio. Ĉe la ŝakto mi ektrovis ke temis pri juna kunulo de mia bofrato, ĉirkaŭ 20jara. Similan akcidenton spertis la aliaj. Tre granda amaso falis post eksplodo kaj tuj mortigis lin. Mia bofrato Bob estis frapita tiel ke li senkonsciigis. Kiam li

vekigis en plena mallumo, li ne ricevis respondon de sia kunulo. Iel li sukcesis elkuri por helpo. Li estis vundita en la dorso kaj anbaŭ ŝultroj, sed ne grave. Tamen la markoj resus dum lia nita vivo.

Mia memoro vagas. Ĉe tiu mino mi iam venurigis vagonojn al kaj de paroj da karbhakistoj, laŭvice. Unufoje mi preterpasis unu paron por doni malplenan vagonon al alia paro. Unu viro, tre granda kaj forta, kriegis ke mi donu ĝin al li. Li venis al mi kvazaŭ sovaĝa virbovo. Tamen, mi diris "Ne estas via vico". Li venis tre proksimen al mi kaj mi tremis. Li haltis kaj lia vizaĝmieno tute ŝanĝigis al rideto: "Bonega knabo, vi estas kuraĝa." Ni fariĝis bonaj amikoj kaj mi laboris forte por certigi ke li havos sufiĉe da vagonoj. Kompreneble kiam oni elhakis multe da karbo, ĉiu vagonpleno estis pli da mono. La vagonoj havis lokon kie metiĝis bronza kalkuldisko sur kiu estis numero. Tiel oni povis krediti al la diversaj paroj kiam oni pesis la vagonon ĉe la surfaco.

Kelkaj el miaj memoroj estas feliĉaj. Inter la ministoj estis kelkaj anoj de la "Kimra Horo". Ili havis belajn kaj fortajn voĉojn. Fojfoje okazis paneo de la maŝinaro kaj laboro haltis. Tiam, kelkaj viroj kuniĝis ĉe unu loko por babilo. Ofte iu komencis kanti. Estas trezormemoroj por mi la resonantaj belaj voĉoj echantaj en la limigita spaco. Du kimraj fratoj estis kantistoj, unu estis svelta kaj la alia tre dika. Mi memoras ke iufoje ili rolis parton de komika opero. La svelta viro kantis per virineca voĉo kaj la dika per profunda voĉo. Ja estus tute taŭge por granda teatro.

Mi ĉiam deziris esti tute for de la malsanaj minoj, kaj mi studis por

fariĝi elektromekanikisto. Tamen en 1918 miaj gepatroj disiĝis. Estis tragedio, du, laŭ mi, bonaj kaj laboremaj homoj. Ni havis bonan hejmon, mia patro, mia bofrato kaj mi gajnis bonajn salarojn. Mi ĉiam emis subteni la malfortan flankon, kaj ni, ok familianoj, iris de Kvinslando al Melburno kun nia patrino. Estis granda batalo kontraŭ malriĉeco. Mi estis 18jara, kaj povis trovi nur laboron por malpli ol duono de mia salajro ricevata en la minoj. Mi devis forgesi pri mia revo fariĝi elektromekanikisto. Post pli ol unu jaro mia bofrato iris al karbminoj en Wonthaggi, proksimume 70 mejlojn de Melburno. Mi sekvis lin. Ĉiumonate ni revenis por semajnfino al nia patrino en Melburno por doni niajn ŝparaĵojn al la hejmo. Ni laboris kiel karbhakistoj. Ĉiun trimestron oni okazigis lotumon (loterion por egaligi la oportunon havi bonan laborlokon). La karbfosistoj laboris pare, ili laboris en du skipoj. Do du paroj dividis inter si la profiton. Mia kunulo estis iom maljuna kaj aspektis tre malforta. Li havis kanceraspektan vundon sur la lipo. Mi tre kompatis lin kaj uzis mian junan forton por kontraŭagi lian malfortecon. Tamen ni ne povis labori tiel bone kiel la alia paro. Ili estis bonaj homoj kaj ne plendis kiam ni devis egale dividi inter ni la profiton. Je la proksima lotumo mi iris al alia loko, mia maljuna kunulo eniris hospitalon.

La nova loko estis kie oni hakfaris la "kolonojn" kiuj subtenis la tegmenton. Oni jam elhakis ĝis la limo de la uzebla karbo. Estis la "bord-kaj kolonsistemo". La karbo estis elhakata en tuneloj, "bordo", egaldistancaj, kaj oni elhakis transtunelojn. Tio lasis kolonojn, la ĉefa subtenilo de la

tegmento. Ankaŭ subtenis multaj lignaj fostoj. Mi laboris hakfarante unu el la kolonoj, kaj pro la premo estis facile elhaki kaj ni enspezis bone. Specialaj laboristoj tiris la lignajn fostojn iom for de la laborlokoj kaj la tegmenta roko pli-malpli grade malleviĝis. Tio ne okazis senbrue, kaj fojfoje estis iom terura krakado. Iun tagon mi laboris sola ĉar mia kunulo estis malsana. Mi ĵus finis plenigi vagonon per karbo kiam pli granda krakado okazis. Ne longdistance de mi, mi vidis, kelkaj fostoj iom frakasigis pro la premejo. Juna viro venis kaj krias "Eliru tuj!" Mi iris kun li kaj renkontis du-tri aliajn laboristojn. Sed unu el la pli maljunaj kaj spertaj ministoj haltigis nin ridante. Li longe kutimis je tiaj situacioj. Tamen la bruo daŭris kaj estro venis kaj decidis ke ni foriru ĝis kiam la supra roko alĝustigis. La maljuna viro proponis eniri por kolekti miajn ilojn kaj la vagonon plenan de karbo. Mi estis nervoza sed mi hontus lasi lin fari tion por mi; tamen mi spiris pli trankvile kiam mi eliris.

Kelkajn monatojn antaŭe mi renkontis la junan virinon kiu ŝanĝos mian vivon. Ĉar ŝi loĝis en Melburno, mi havis alian pli fortan kaŭzon por foriri la minojn. Mi revenis al Melburno. Mi ne sciis tiam sed estis komenco de multa baraktado. Mi ne

povis gajni tiom da mono kaj devis atendi kvin jarojn antaŭ ol miaj pli maljunaj gefratoj kreskis sufiĉe kaj mi povis aĉeti novan malgrandan hejmon kaj edziĝi kun mia amata Vera. Bedaŭrinde, post kelkaj jaroj la Granda Depresio okazis kaj ni perdis nian hejmon. Ni havis belan etan filinon. Estis terura tempo por ni.

Por ni estis du helaj aspektoj, tamen, de tiu epoko. Ni trovis la feliĉon de preskaŭ senkosta promenado, unue laŭ la multaj vojetoj apud la urbo, kaj grade pli for al la arbaroj kaj montoj. Ankaŭ ni aliĝis etan grupon de Esperantistoj en Coburg.

Grade aferoj pli prosperis, sed mi ofte pensis pri tiuj jaroj da miksitaj malĝoj kaj feliĉo. Mi lernis kaj instruis Esperanton, ni aranĝis teatraĵetojn kaj dancojn.

En 1964 mi kaj Vera havis dekmonatan libertempon, ĉefe ni promenadis en la kamparo de Anglio, Kimrio, Skotlando kaj Irlando, grimpante multajn el iliaj montoj. Ofte ni estis tute solaj en tiuj multthomaj landoj.

Ni ankaŭ ĝuis la Esperantan Kongreson en Nederlando. Mirinda sperto. Ĉe tablo por kvar ni manĝis ĉiam kun paro el alia lando.

Tre interesa vivo. Ni estis interamantoj dum 68 jaroj. □

ESPERANTO-KALENDARO 1993

Eldonejo Prometeo en California eldonos murkalendaron 1993 en Esperanto. Anstataŭ bildo, super ĉiu monatpaĝo estas paĝo pri la gramatiko de Esperanto. Ĉe ĉiu tago estas esperanta "vorto por la tago" lernenda. Entute, speciale valora por komencantoj. La prezo estos inter A\$7.50 kaj A\$8.50 plus poŝtkosto (A\$1.00). Necesas antaŭmendi ekzemplerojn, do se vi volas la kalendaron, bonvolu laŭeble plej baldaŭ tiel informi la AEA-Libroservon jam nun en julio. □

L

INGVA ANGULO

DE ALAN TOWSEY

PLI PRI "DA"

En la numero de *TAE* por Januaro-Februaro, en mia artikolo pri *da*, mi skribis, ke *da* = *de* + *ia*. Tion nia estimata redaktoro (aŭ eble Odlo Bokserp!) ŝanĝis al *da* + *ia*, tiel detruante la logikon de miaj klarigoj! Sed tute evidente *neniu* vorto, kiu konsistas el du elementoj, povas *mem* esti unu el tiuj elementoj! Ekzemple, *naztuko* ne estas kombinaĵo de *naztuko* kaj *tuko*, sed de *naz(o)* kaj *tuko*.

En *Lingvaj Respondoj*, Zamenhof diras (p.72): "la vorto 'da'...enhavas kaŝite la sencon de 'ia'"; kaj Maurice Hyde, en *The Esperanto Guide* (eldonita en Melbourne iam inter 1913 kaj 1930), diras (p.72): "Da = de ia".

Tio klarigas la diferencon inter "iom *da* (= de ia) kuko kaj "iom *de* tiu kuko"—la *ia* forfalas, ĉar "*ia* tiu kuko" havas nenian sencon.

LIKE

Like his friends, he was a rogue—Kiel liaj amikoj, li estis fripono.

A man like him—Viro kia li (= viro *tia*, kia li estas).

I like that—Tio plaĉas al mi.

I like to go to the theatre—Plaĉas al mi iri al la teatro.

I like her—Mi trovas ŝin simpatia/Si estas simpatia al/por mi./Mi havas simpatian al/por ŝi.

Likeable = simpatia (ekz., Li estas simpatia viro).

N.B. Laŭ la *Universala Vortaro* de la *Fundamento de Esperanto* kaj *PIV*, *ŝat*- = esteem, appreciate. Ekz., La grandan amikecon de viaj intencoj mi ŝatas tre alte². Bono posedata ne estas ŝatata² Anglalingvanoj ofte malĝuste uzas *ŝati* kun la senco de angla "to like".²

Kio kondukas nin al

SYMPATHY

Simpatio = (*PIV*) 1. reciproka inklino de du personoj, bazita sur simileco de gustoj, temperamentoj, opinioj, ktp. 2. favora inklino de iu por alia persono, kies sentojn tiu iel dividas (= kunhavas).

¹ La ŝanĝon faris Odlo. Mi sendis al li la tekston de ĉi tiu plendo (li nuntempe ferias en Aŭstrio) kaj li faksis responde: "Hŭ! Ne ĝenu min, mi ferias!" Do kvankam tute senkulpa, mi devas, kiel ĉefe de la redakcia stabo, hontante akcepti la respondecon.—La Red.

²Por traduki "to like": laŭ *PIV* la verbo *ami* estas multe pli larĝasenca ol la angla *to love* kaj ankaŭ inkludas la sencon de *to like*.—Red.

Butler: liking, congeniality, affinity, fellow feeling, instinctive attraction. *Ne* = kunsento.

Vidu do la suprajn ekzemplerojn sub *Like*.

simpatia = naskanta (arousing, giving rise to) *simpation*.

Pluaj ekzemploj: La du ideoj (virinoj) *ne* estas en *simpatio* (= don't go together, have nothing in common).

Nia movado havas lian *simpation*/Li havas *simpation* al/por nia movado (= is sympathetic towards).

Sympathy en la kutima angla senco estas *kunsent(ad)o* aŭ *kondolenco*, kelkfoje *aprobo*, *favoro* (= approval, favour—laŭ la senco de la frazo). Do:

esprimi kunsenton kun suferanto. Mi kunsentas kun vi (I sympathize with you). Li estas tre kunsentema/kompatema (sympathetic). (*Kompati* = pity, have compassion). *Kondolenci* ion al iu (= sympathize with after a death etc.), prezenti/esprimi kondolencan/kunsenton al iu.

Kondolencia letero (letter of sympathy/condolence).

Pro la perdo de via patro volu akcepti mian koran kondolencan.²

Fine, du malgrandaj eroj:

1. Pri la *Lingvaj Notoj* de Marcel Leereveld in *TAE* januaro-februaro 1992:

You must not do that! = Tion vi devas ne fari!

Vi ne devas fari tion = You don't have to do that.

2. It's about *this* big (indikante per la manoj) = Ĝi estas proksimume *ĉi tiom* granda.

Ne forgesu: se vi havas problemon pri uzado, ne hezitu skribi al mi—eble aliaj, inkluzive de mi mem, ankaŭ profitos de la respondo!

Alan Towsey

19 Market Street

Tahmoor NSW 2573 □

FLORA AVERKOFF

verkis Ray Ross

Forlasis nin Flora Averkoff, ano de nia Federacio dum kelkaj jaroj. Flora alvenis al Esperanto per UŜA kaj rapide progresis en la lingvo. Flora suferis pro malsano de muskoloj, kaj pro tio devis uzi rulŝeĝon. Ŝi ĉestis kelkajn Zamenhof-festojn de Brisbana Societo, kaj multe korespondis eksterlande kun Esperanto-handikapuloj. La funebra ceremonio okazis ĉe Kremaciejo Mt Thompson. Flora aranĝis sian propran ceremonion, kaj direktoro de "Life Line" prizorgis tion. Simpla kaj rekta tributo al tre amata ano de nia societo.

[El La Voĉo, junio 1992]

LA EKLUDO

de RALPH HARRY

La ambasadoro ridetis. La edzino de la Ministro fariĝis kapabla ludanto kaj ĝuis la nun ĉiumonatan tagmanĝon kaj robbron da briĝo. En la orienta seĝo li rigardis sian manon:

♠ 10 9 5
♥ 10
♦ A 8 2
♣ A D F 10 9 7

La ambasadoredzino, norde, disdoninte anoncis unu trefon.

La ambasadoro, anticipante oferton de senatutoj fare de la Ministro, sude, demandis al sia edzino ĉu "unu trefo" estas konvencia oferto. Ŝi jesis. La ambasadoro, kun duonpalpebrumo al sia partnero daŭrigis: "Do, ĝi ne signifas, ke vi havas fortajn trefojn". Lia edzino respondis, iom acerbe: "Tute ne".

La anoncado daŭris jene:

Okcidento	Nordo	Oriento	Sudo
	1♣	Paso	1♥
Paso	1♠	Paso	2 SA
Paso	3 SA		

Miregis la ambasadoro kiam la bela edzino de la Ministro, okcidente, ekludis la karoan trion.

La fanto estis:

NORDO
♠ A R D 2
♥ F 8 3
♦ 10 6 5
♣ R 6 2

La Ministro ludis la dekon el la fanto. Penante kaŝi sian ĝenon, la ambasadoro ne kaptis la trekon, ĉar li deziris reteni la karoan ason kiel enirilon por gajni poste per la trefoj.

14

La Ministro ludis la keran trion, (sur kio la ambasadoro ludis sian dekon) kaj finesis per la damo, sed lia edzino okcidente havis la reĝon. Denove ŝi ludis karoon. Ĉi tiun fojon la ambasadoro prenis per la aso kaj ludis trian rondon de karooj. La Ministro prenis per la reĝo.

Tiam la Ministro ludis kerojn kaj kiam lia edzino ludis la seson, finesis per la oko. Tiam li enkasigis tri trefojn en pikoj kaj (pro la revelo de la ambasadoro, ke li deziris, kaj la fakto, ke lia partnero ne ekludis trefojn) sciis, ke li atingis la jenan situation:

NORDO
♠ 2
♥ F
♦ -
♣ R 6 2

OKCIDENTO
♠ F
♥ 9 6 4
♦ F
♣ -

ORIENTO
♠ -
♥ -
♦ -
♣ A D F 10 9

SUDO
♠ -
♥ A 7
♦ -
♣ 8 5 4

La Ministro ekludis malaltan trefon. Tio devigis la ambasadoron preni, kaj daŭrigi trefojn. Post la aso kaj alia trefo la ministredzino estis stringita. Se la Ministro ne ludus la trefan ason, sed elirus per la damo, Okcidento havis nur pikon kaj du kerojn kaj la fanto gajnus per la reĝo, enkasigus la keran bubon kaj elirus per la pika duo. Jen la tutaj manoj:

WINDOW ON THE WORLD

*In China, at 10.45 am. on September 29, 1991, the first Chinese amateur Esperanto radio station went on the air, at the Children's House in the Jianggan district of Hangzhou (capital of Zhejiang province). Participating in the broadcast were Esperantists in Hangzhou and Tokio. The broadcasting equipment was a gift from a visiting Japanese Esperanto group.— From *El Popola Ĉinio*, Feb. 1992. [NB: amateur Esperanto broadcasts have been on air elsewhere for many decades, but such communication with China has been rare until now.]*

*The Zhengzhou Medical College in Henan Province has introduced Esperanto as an obligatory subject for its students. The first course began in October 1991, taught by Zhang Haoguang, rector of the college and president of the Esperanto Association of Henan Province.—From *El Popola Ĉinio*, April 1992.*

*The Qindao Watch Factory has released a collection of ten "Esperanto style" watches, ranging in price from A\$32.00-48.00. The watches portray variations on a world globe with the word Esperanto, and in some instances the Esperanto green star emblem. Two sales agents have been appointed: Flory Witdoeck, Witte Nonnenstraat 9A, B-8400 Oostende, Belgium (Fax: [059] 802342) and Jack Snarberg, Johan Skyttes Väg 14, S-55448 Jönköping, Sweden (Fax: [036] 113799). Photographs of the models available, with a variety of watch bands, featured on the back cover of *El Popola Ĉinio* April 1992.*

Still in Qindao: the first hotel in China to have all staff fluent in Esperanto has opened in time for the 1992 Pacific Esperanto Congress to be held in that city 17-22 August. It has 112 beds in 44 rooms.

Venezuela: The eightieth anniversary of the Venezuelan Esperanto Association is to be celebrated in Caracas at the association's jubilee congress October 17-18.

Grants available: The Esperantic Studies Foundation [U.S.A.] initiated a program of scientific grants in November 1991. Grants are available for scientific training and for research aimed at solving problems, producing reports and conferences, and improving scientific and educational skills in interlinguistics and Esperantic studies.

The application process is informal, with no deadlines. First review ESF's interests as represented in Issues 1-3 of *Esperantic Studies* (available on request from ESF, 3900 Northampton Street N.W., Washington DC 20015 USA). If your work falls within ESF's interest area, write a letter describing your proposed activity and the support

you will require. Include a sample of your prior work. Send a copy to the ESF office and to any member(s) of the Board of Directors [addresses listed in *Esperanto Studies*] with expertise relevant to your proposal. Proposals are evaluated nondiscriminatorily on the basis of the scientific merit of the proposed and prior work of the applicant, ESF's current scientific interests, and ESF personnel's ability to supervise or evaluate the proposed work.

The 1992 Hungarian telephone book has Esperanto instructions for using the phone, along with the same instructions in Hungarian, English, German, French, and Russian. Because the workings of the telephone system vary from country to country in Europe, the instructions in Esperanto fulfil a real need. (From *Eventoj* 1992 no.4.—It's not clear whether this refers only to Budapest, or to the whole of Hungary.)

Ukraine: In Slavjansk last year a new (for the ex-USSR) type of school of advanced education was established, the All Union Institute of Administration, providing courses in management. As of September last an Esperanto division has been part of the school. Australians might need to keep in mind that the one-time USSR contained an extraordinary ethnic mix with an abundance of languages, so that Esperanto has for some time served as a link for communication between the Republics.

Russia: On 24-28 May the Symposium on "The Pacific: Language, Culture and Cooperation" was held in Vladivostok just one week after explosions temporarily closed down the city. The Symposium was organised by the Vladivostok Esperanto Club and the International Cultural Workshop of Tokio, primarily as a "poor man's version" of the Pacific Esperanto Congress to be held in Qindao, China, in August. (Few residents of the CIS can afford trips out of the country under present economic conditions.) The choice of Vladivostok for the venue was significant symbolically since until the start of this year Vladivostok was a closed city off limits to foreign and USSR visitors alike. Paradoxically, the Vladivostok Esperanto Club is the oldest Esperanto society in Asia, having been founded in 1891, just four years after the first booklet on Esperanto was published in Poland. This year's Symposium attracted attention not only from local newspapers and TV but was also reported by TASS.

Australia: Dr Donald Broadribb, a psychoanalyst in Western Australia and editor of *The Australian Esperantist*, has been elected to the Akademio de Esperanto (Academy of Esperanto). This world-wide body of 45 expert Esperantists is charged with supervision of the evolution of the language. It is an independent body, originally set up by the first World Congress of Esperantists in Boulogne-sur-Mer, France, in 1905. It is a self-perpetuating body whose members are elected for ten year periods.

AŬSTRALIA ESPERANTO-ASOCIO STATUTAMENDO AKTO POR KORPORACIIGO DE ASOCIOJ 1991

Ankoraŭfoje AEA devas amendi sian Statuton por konformi al kondiĉoj postulataj en Parlamenta Akto de 1991, rilate al korporaciaj asocioj en la Aŭstralia Federala Teritorio. Ĉi tiu Akto anstataŭas la Akton de 1953 laŭ kiu AEA iĝis Korporacia Asocio. La Akto de 1991 postulas Ĝeneralan Kunvenon ĉiun jaron, por elekti estraron kaj akcepti raportojn. La ĝisnuna Statuto de AEA tekstas pri dujara periodo, kun Ĝenerala Kunveno en la kadro de tutlanda kongreso: reguloj 15 kaj 16. La Estraro de AEA decidis ke AEA amendu la du koncernajn regulojn jene:

15. Ordinaraĵ kaj Specialaj Kunvenoj. Almenaŭ unufoje ĉiun jaron okazas ordinara Ĝenerala Kunveno de la Asocio por aŭskulti kaj eventuale diskuti la raportojn de la Estraro, por decidi pri la venonta agadmaniero kaj pri la kotizoj de la Asocio, por elekti la oficistojn kaj Estraron por la venonta jara periodo, kaj por elekti, se necese, specialajn komisionojn. Se triono de la membroj skribe petas specialan ĝeneralan kunvenon, la Sekretario aŭ alia Estrarano aranĝos tion.

16. Anoncoj. La Sekretario anoncas en la oficiala organo almenaŭ tri monatojn antaŭe, la daton kaj lokon de la ordinara ĝenerala kunveno. Ĝi okazos en la kadro de Tutlanda Kongreso, Somerlernejo aŭ Konferenco.

Ĉi tiuj proponitaj amendoj jam estas aprobitaj de la Juĝregistrejo en Brisbano.

Por certigi ke Korespondkursoj de AEA estu liberaj je vendimpostoj, aldona Regulo 28A estas proponata por oficialigi Korespondkursojn:

28A. Korespondaj Kursoj kaj Lernejoj. La Asocio organizas Korespondajn Kursojn kaj lernejojn por la tuta lando, kaj nomas komisiitojn por administri instruprogramojn por klasoj, por aljuĝi alestojn pri niveloj de studatingoj, por taksi nivelojn rilate al instru-metodoj kaj instruiloj. La Estraro nomas administranton kiu intertraktas kun komisiitoj pri ĉiuj aspektoj de instruado, kaj la administranto indikas al la Estraro necesan agadon por atingi la instrucelojn.

Post eldono en *The Australian Esperantist* anoj perpoŝte voĉdonos per ilo inkludita en la sama eldono de la nacia revuo. Sukcesaj amendoj ebligas starigon de Ĝenerala Kunveno dum la Somerlernejo en januaro, 1993, kaj tiel konformos al la devigaj kondiĉoj en la 1991-a Akto.

Ray Ross, Sekretario

Sur p.C vi trovas oficialan balotilon. Bonvolu indiki vian deziron, subskribu kaj sendu al la Sekretario de AEA, Ray Ross, PO Box 313, Sunnybank Qld 4109.

AUSTRALIAN ESPERANTO ASSOCIATION PROPOSED AMENDMENTS TO THE CONSTITUTION

The AEA must amend its Constitution in order to conform to conditions required by the Parliamentary Act 1991 concerning associations incorporated in the Australian Federal Territory. This Act replaces the Act of 1953 under which the AEA was incorporated. The Act of 1991 requires a yearly General Meeting to elect officers and accept reports. The current Constitution of AEA, sections 15 and 16, speaks of a two-yearly period, with a General Meeting taking place within the framework of a national congress. The Executive Committee of AEA has decided on two amendments to the Constitution as follows.

15. Ordinary and Special Meetings. At least once each year there shall be an ordinary General Meeting of the Association to receive and discuss the reports of the Executive, to decide on future policy and the subscriptions of the Association, to elect office-bearers and the Executive for the ensuing yearly period and to elect as necessary special commissions. If a third of the members in writing request a special General Meeting it shall be arranged by the Secretary or another member of the Executive.

16. Notices. The Secretary shall announce, at least one month in advance, the date and place of the ordinary General Meeting. It shall normally take place in the framework of a Nation-wide Congress, Summer School or Conference.

To ensure tax exemption from its correspondence courses the Association also proposes a further amendment:

28A. Correspondence Courses and Schools. The Association shall organise Correspondence Courses and Schools Australia-wide and appoint commissioners to administer class syllabuses, to award certificates for student levels of achievement, and to assess levels of teaching methods and aids. The Executive shall appoint an administrator to liaise with the commissioners regarding all aspects of instruction, and the Administrator shall then indicate to the Executive action necessary to achieve instruction aims.

After publication in *The Australian Esperantist* members will vote by post, using a ballot included in the same issue of the national journal. Successful amendments will make it possible to hold a General Meeting during the January 1993 Summer School and will therefore conform to the conditions required by the 1991 Act.

An official ballot is included, on p.C. Please indicate your wishes, sign, and forward to the Secretary of AEA, Ray Ross, PO Box 313, Sunnybank Qld 4109.

[Please note that in the event of any conflict arising from varying interpretations of the Esperanto and English texts of these amendments, the Esperanto text is, by virtue of Section 5 of the Constitution of AEA, the official definitive text.]

AŬSTRALIA ESPERANTO-ASOCIO
AUSTRALIAN ESPERANTO ASSOCIATION

BALOTILO/BALLOT
JULIO 1992/JULY 1992

Pri la proponitaj amendoj al reguloj 15 kaj 16 kaj la enhavo de nova regulo 18A, por la Statuto de la Aŭstralia Esperanto-Asocio (eldonitaj en numero 274 de *The Australian Esperantist*) mi voĉdonas jene: (Kruco sufiĉas.)/Concerning the proposed amendments to articles 15 and 16 and a new article 18A, for the Constitution of the Australian Esperanto Association, (as published in issue number 274 of *The Australian Esperantist*) my vote is as follows: (an X will suffice)

Pri regulo 15/Article 15: Por/For ☐

Kontraŭ/Against..... ☐

Pri regulo 16/Article 16: Por/For ☐

Kontraŭ/Against..... ☐

Pri regulo 18A/Article 18A: Por/For..... ☐

Kontraŭ/Against..... ☐

Subskribo/Signature:.....

Dato/Date:.....

Sendu al:

Send to:

La Sekretario
Aŭstralia Esperanto-Asocio
PO Box 313
Sunnybank QLD 4109

THE OTHER SIDE OF THIS LEAF CONTAINS THE OFFICIAL BALLOT FOR PROPOSED AMENDMENTS TO THE CONSTITUTION OF THE AUSTRALIAN ESPERANTO ASSOCIATION. WE REQUEST ALL MEMBERS OF THE ASSOCIATION TO DETACH THIS LEAF, FILL OUT THE BALLOT AND SEND IT TO THE SECRETARY OF AEA.

SUR LA ALIA FLANKO DE ĈI TIU FOLIETO ESTAS OFICIALA BALOTILO POR LA PROPONITAJ AMENDOJ DE LA STATUTO DE LA AŬSTRALIA ESPERANTO-ASOCIO. NI PETAS ĈIUN NIAN MEMBRON ELŜIRI ĈI TIUN FOLIETON, INDIKI SIAN AKORDON/MALAKORDON KUN LA AMENDOJ, KAJ SENDI LA BALOTILON AL LA SEKRETARIO DE AEA.

Our Correspondence Courses

by John Moore

1. Introductory Course—Bonan Tagon

What makes a good introductory course? Just as a new house, dam or cathedral needs a solid foundation, so each new student of any language should receive an adequate grounding in the basic principles of that language, before proceeding further.

As all teachers know, language learning consists of around 5% theory and 95% practice (with Esperanto, more like 1% to 99%). We learn a little, practise it, learn a little more and practise that also, thus keeping ahead of the constant, natural forgetting which goes on all the time, and establishing a solid foundation of basic knowledge on which we can build.

AEA's first correspondence course, *Bonan Tagon*, is designed to work in just that way.

100% Australian apart from its British dictionary, *Bonan Tagon* was originated as a school course, by a professional teacher then actively teaching Esperanto. Now adapted to suit all corners from all backgrounds, its emphasis remains on firstly ensuring correct pronunciation—largely a matter of remembering which letter has which sound, out of the few which differ from English—while gradually introducing word-building and sentence-construction skills with simple translations between English and Esperanto.

Its 46 pages are sprinkled with little rhymes, songs, and "how to say it" reminders, reinforcing its 3rd-generation cassette on which all words and phrases used are clearly spoken. Often a little rhyme will stay in the memory long after the point which it illustrates might otherwise have been forgotten.

Its companion booklet *Mia Bildlibro de Esperanto* gives extra practice with basic, correct Esperanto sentence-forms (not merely word-for-word translations) and with the practical use of several correlatives and of the ending -n which is such an integral part of Esperanto. *Mia Bildlibro* gives some of that "mechanical repetition" which seems to be an essential part of learning to use a language, as distinct from just knowing all about it.

The Nixon two-way dictionary issued with *Bonan Tagon* gives not only words, but also many phrases illustrating their correct usage. The Nixon should be retained for use also with our Course Two, *Jen Nia Mondo*, which does not have a dictionary of its own.

Experienced linguists work through *Bonan Tagon* quickly; people unused to study take longer—but all enjoy it, and gaining confidence, want to learn more. Having worked through *Bonan Tagon* they are well equipped to do so.

John Moore is Director of Correspondence Courses for the Australian Esperanto Association. He can be contacted at 7 Pelican Street, Emu Park Qld 4702.

BOOKS FOR REFERENCE

by DONALD BROADRIBB

The student of any foreign language is faced with a dilemma: where to find reliable, manageable dictionaries (eg. both English-to-Esperanto and Esperanto-to-English); a large, all inclusive dictionary in the foreign language itself; and a good reference book on that language's grammar. A number of small Esperanto dictionaries are available for beginning students. For the more advanced student the choice is very limited.

The best modern *Esperanto-English Dictionary* is that by M.C. Butler. As its title suggests, it is a "one-way" dictionary; that is, it helps you find the meaning of Esperanto words but is of no help if you want to find the Esperanto equivalent for an English word. Its 300 closely printed pages of fine print use a bewildering array of abbreviations, and manage to contain all the Esperanto vocabulary in common usage, along with many helpful hints on word usage. Butler was a long-time member of the Akademio de Esperanto. It is unfortunate that the dictionary has not been updated in the course of its reprints, but it still serves its purpose well. It costs \$15.30 plus postage from the AEA Libroservo, P.O. Box 230, Matraville NSW 2036.

There is at present *no* large scale English to Esperanto dictionary in print. An American, Peter Benson, has for some years been working on a *Comprehensive English-Esperanto Dictionary*, but no date for publication has yet been set. Privately obtained copies of the computer disks for the *CEED* indicate that it will fully complement Butler's Esperanto to English dictionary mentioned above. In the meantime the now very out-of-date *English-Esperanto Dictionary* by Fulcher & Long must suffice (\$12.50 paperback, \$17.60 hardback from the AEA Libroservo).

Two large all-Esperanto dictionaries serve the advanced student well. The *Plena Ilustrita Vortaro*, published in 1970 (with a small supplement in 1987) is the largest and most reliable dictionary with definitions entirely in Esperanto. Its price reflects its voluminousness, \$122.60 plus postage, from the AEA Libroservo. (The reprint of an earlier edition from the 1930's, titled *Plena Vortaro*, is easier on the pocket at \$24.60 but is very out of date.)

Fortunately there is another all-Esperanto dictionary, not as comprehensive as the *PIV* but much cheaper (\$64.00), the *Esperanta Bildvortaro*, ed. Rüdiger Eichholz, published in 1988. This consists of drawings of thousands of objects in everyday use together with their Esperanto names. The objects are classified according to use, and a comprehensive index lists the Esperanto names alphabetically with the reference number(s) for each picture.

For a reference grammar, M.C. Butler's excellent *Step by Step in Esperanto*, now in its 9th edition, will be available in August from the AEA Libroservo at about \$19 and is as good as you can get in English.

NORDO

♠ A R D 2
♥ F 8 3
♦ 10 6 5
♣ R 6 2

OKCIDENTO

♠ F 8 7 4
♥ R 9 6 4 2
♦ F 9 4 3
♣ -

ORIENTO

♠ 10 9 5
♥ 10
♦ A 8 2
♣ A D F 10 9 7

SUDO

♠ 6 3
♥ A D 7 5
♦ R D 7
♣ 8 5 4 3

Veis la ministredzino: "La ekludo en senatutoj estas ĉiam malfacila!".

PROBLEMO

La ambasadoro en la suda seĝo devas preni la restantajn 7 trekojn. Pikoĵ estas atutoj. Jen la situacio:

NORDO

♠ A D 6
♥ -
♦ A 8 4
♣ 3

OKCIDENTO

♠ R 2
♥ R
♦ F 7 6
♣ R

ORIENTO

♠ 7 4 3
♥ D
♦ 5 3 2
♣ -

SUDO

♠ F
♥ A F 2
♦ D 10
♣ A

Kiel la ambasadoro povas ekludi kaj preni ĉiujn sep trekojn?

SOLVO

1. La ambasadoro ekludas la karoan dekon. Se okcidento ludas la fanton li prenas per la aso, kaj la oko estos bona post kiam la damo prenis trekon. Se okcidento ne ludas la fanton la ambasadoro finesas la okon, kiu venkas.

2. La ambasadoro ludas la karoan kvaron el la fanto, kaj prenas per la damo en sia mano.

3. Tiam li ludas la keran ason el sia mano kaj atutas en la fanto per la pika seso.

4. El la fanto li ludas la restantan karoon (la ason aŭ okon), kaj forĵetas la trefan ason el sia mano.

5. El la fanto li ludas la trefan trion. Oriento devos ludi atuton, sed la ambasadoro superatutas per la fanto.

6. Li ludas keron el sia mano. Se okcidento ludas la atutan reĝon, li ludas la ason en la fanto. Se okcidento ludas la pikan duon, la ambasadoro atutas per la damo, ambaŭokaze kolektante atuton ankaŭ el la orienta mano.

7. Fine la ambasadoro ludas la restantan atuton (ason aŭ damon) el la fanto.

[D-ro Harry kompilis leksikoneton de briĝ-terminoj. ✉ D-ro Ralph Harry, 319 Bayview Gardens, 39-42 Cabbage Tree Road, Bayview NSW 2109.] □

Via Redaktoro: Akademiano

En majo Donald Broadribb, via redaktoro, estis elektita en la Akademion de Esperanto. (Li antaŭe estis membro en la periodo 1973-1982.)

[Bedaŭrinde nia kolego Odlo Bokserp, kiu ricevis -36 voĉojn, ne estis kunelektita. Odlo promesis, tamen, senofice kunlaboradi en la Akademio almenaŭ tiel efike kiel en la preparado de *La Aŭstralia Esperantisto*.]

LA VLADIVOSTOKA SIMPOZIO INAŬGURIS NOVAN FAZON DE LA ESPERANTO-MOVADO EN LA AZIA-PACIFIKA REGIONO

raportas YOSHIMI UMEDA

En la urbo Vladivostoko, situanta en malproksima orienta parto de Rusio, kunvenis 80 esperantistoj el Ĉinio, Japanio, Koreo kaj Rusio por sukcesigi Internacian Simpozion laŭ la temo "Pacifiko: Lingvo, Kulturo, Kunlaborado" dum kvin tagoj, de la 24-a ĝis la 28-a de majo, 1992. Tiu ĉi Simpozio estis kunvokita de la Esperanto-Klubo "Pacifika" en Vladivostoko kaj la Internacia Kultura Laborejo en Tokio por honori la centjaran funkciadon post 1891 de la unua esperantista organizaĵo fondita en Azio en la rusa ĉemara urbo kaj por levi la kurtenon de la Esperanto-movado sur la nova scenejo prezentata post drasta ŝanĝiĝo de la monda situacio.

Nur semajnon antaŭe la urbo Vladivostoko altiris la atenton de la mondo pro akcidenta eksplodo de municiaj tenejoj de la rusa mararmeo, pri kio la amaskomunikiloj informis vaste tra la mondo kiel katastrofon kaŭzantan eĉ la evakuon de la loĝantoj kaj malpermeson de vizitantoj. Tio ĉi aliflanke timigis la eksterlandajn partoprenontojn ekvojaĝi tien. Malgraŭ tio la Simpozio povis sekure okazi, dank' al la klopodado de la lokaj organizantoj sub la aŭspicioj de oficialaj instancoj de la urbo kaj regiono.

Dektri simpozianoj el Japanio kaj Koreo kolektiĝis en la urbo Niigata ĉe

la Japana Maro la 22-an de majo kaj karavane ekflugis al la rusa urbo Habarovsko, kie atendis la reprezentantoj de la Ĉina Esperanto-Ligo, fluginte de Harbino. Post unutaga ekskurso tie, la eksterrasiaj partoprenantoj trajne alvenis en la simpozian urbon, en kies ĉefstacidomo atendis dekoj da rusaj esperantistoj kaj la reprezentantoj de la Pac-Komitato de la Primorje-Regiono, kiuj varme akceptis la alvenintojn per tradicia rusa bonveniga ceremonio.

Kiel simpoziejon la urba instanco ofertis tre dignan Domon de Intertraktado, uzatan kutime por diversaj oficialaj kunsidoj. Aldone en la malferma soleno de la simpozio salutis la reprezentantoj de la regiona parlamento kaj la urba filio de la Rusia UNESKO-komisiono, kiuj komune montris kaj substrekiĝis sian fortan subtenon de la simpozio.

Rilate la priatenton al la simpozio flanke de la amaskomunikiloj, jam la antaŭan tagon, la 23-an de majo, du regionaj ĵurnaloj aperigis tre favorajn artikolojn pri la simpozio, anoncanta pri la Esperanto-lingva prezentado en la municipa pupateatro kiel unu el la kulturaj prezentaĵoj dum la simpozio.

Krome, raportistino de TASS, la plej granda novajagentejo rusa, ĉeestis la sesiojn de la simpozio, intervjuis la simpozianojn kaj sendis la raportojn enlanden kaj eksterlanden. Ne mankis ankaŭ la filmistoj kaj raportistoj de la regiona televida stacio, kiu dissendis

en la novaĵhoroj pri la internacia simpozio de esperantistoj okazanta en la urbo.

La urbo Vladivostoko disvolviĝis kiel malproksimorienta ĉemara haveno enira kaj elira de Rusio por internaciaj kontaktoj, sed dum la lastaj jardekoj de la Sovetunia epoko la urbo estis fermita kiel grava mar-armea bazo kaj aktualaj informoj pri la urbo absolute mankis al la ekstera mondo kiel izolita loko, eĉ por sovetianoj, kies vizitado estis severe limigita. Nur en januaro 1992 la urbo estis malfermita kaj la urbanoj nun povas libere kontakti la eksteran mondon. En tiaj cirkonstancoj okazis la simpozio kun subteno de oficialaj instancoj, kio altiris la atenton de multaj homoj pri Esperanto kaj vekis ankaŭ la dormantajn esperantistojn en tiu ĉi regiono, kiuj sin anoncis en la simpozio.

La simpozio konsistis el partoj sesia, kultura, kaj interamika. En tri sesioj dekkelkaj reprezentantoj el Ĉinio, Japanio, Koreo kaj Rusio (el ok regionoj kaj urboj) prezentis siajn referaĵojn laŭ la simpozia temo po dekkvin minutojn kaj preskaŭ ĉiuj partoprenantoj elpaŝis per siaj komentoj, proponoj kaj opinioj, tiel ke la simpozioj ĉiam plenigis tre arda etoso de kunlaboremo. Kultura parto abundis: tri koncertoj de profesinivelaj gekantistoj impresis la partoprenantojn; ĉinaj kaj koreaj kantoj kaj surpriza magia spektaklo fare de la simpozianoj; ĉarmaj prezentaĵoj ĉe la Infana kaj Junulara Centro. Aparte menciindas la unu-hora Esperanto-lingva prezentado fare de municipa pupteatra trupo, pri kies debuto jam la ĵurnaloj atentigis la urbanojn invitante spekti.

La simpozianoj aparte vizitis muz-eojn kaj geografiajn instituton, en kiu troviĝas ne nur lokaj raraĵoj sed ankaŭ historiaj dokumentoj prilumantaj la rilaton inter Esperanto kaj la urbo Vladivostoko.

Interamikigo okazis vigle kaj entuziasme inter rusaj kaj eksterlandaj partoprenantoj kaj en la simpozioj kaj en la hotelo kaj dum la ekskursoj.

En la lasta sesio la simpozianoj subskribis la jenan rezolucion, kiu ja inaŭguras novan fazon de la Esperanto-movado en la Azia-Pacifika Regiono:

Honore al la centjara funkciado de la Vladivostoka Esperanto-Klubo "Pacifiko" kiel la unua Esperanto-Asocio en Azio post 1891, kunvenis en la urbo Vladivostoko okdek esperantistoj reprezentantaj la jenajn landojn, regionojn kaj urbojn: Ĉinio, Japanio, Koreo kaj Rusio (el Aldano, Arĉomo, Ĥabarovsko, Kamĉatko, Komsomolsk-sur-Amuro, Magadano, Moskvo kaj Vladivostoko), diskutis pri la supre menciita temo, kaj konfirmis pri la sekvantaj punktoj kiel aferoj komunaj al ĉiuj partoprenantoj.

(1) Pri la necesaj paŝoj praktikaj por antaŭenigi disvastigon de Esperanto en la Azia-Pacifika Regiono;

(2) Pri regula okazigo de similaj aranĝoj kiel la nuna Simpozio en la urbo Vladivostoko, ĉar ni konstatas, ke tiu ĉi urbo prezentas per geografia situo tre konvenan lokon por ligi esperantistojn de la Azia-Pacifika Regiono kun tiuj de okcidentaj kaj aliaj partoj de la mondo.

(3) Pri konkretigo de komuna kunlaborado inter esperantistaj grupoj de la Azia-Pacifika Regiono surbaze de la informada kaj turisma interŝanĝado, utiligante la eblecojn kaj potencialojn de Esperanto; kaj □

(4) Pri plioftigo de intereserantista vizitado trans diversaj landlimoj en la mondo per reciproka helpado materia kaj morala.

Por realigi la supre menciitajn punktojn ni proponas eldonon de komuna informilo por esperantistoj en la Azia-Pacifika Regiono, kaj ni komisiis al la organizintoj de la nuna Simpozio, nome la Esperanto-Klubo Pacifiko en Vladivostoko kaj la Internacia Kultura Laborejo en Tokio, interkonsiliĝi kaj konkretigi la suprajn punktojn komunikante kun esperantistaj grupoj reprezentataj en la nuna Simpozio. Tiurilate ĉiuj partoprenantoj jam esprimas sian plenan subtenon al la nomitaj komisiitoj pri la iniciatoj.

Ĉiuj partoprenantoj aparte esprimas sian grandan dankon al la Pac-Komitato de la Primorje-Regiono pro la malavara aŭspiciado realigi la nunan Simpozion.

Ni ankaŭ notas kaj graulas al la movado Oomoto en Japanio pri la centjarigo de

ĝia fondiĝo, kiu koincidas kun la centjara funkciado de la unua Esperanto-Asocio en Azio.

Ni sendas pere de la ĉina delegacio niajn korajn bondezirojn al la 5-a Pacifika Kongreso de Esperanto okazonta ĉi-aŭguste en la ĉina urbo Qindao por ĝia granda sukceso.

Ni, simpozianoj, samtempe esprimas nian moralan subtenon por la sukcesa okazigo de la 79-a Universala Kongreso de Esperanto en Seulo, Koreo, en 1994.

Profitante la nunan okazon ni montras nian profundan simpatian al la civitanaro de Vladivostoko pri la neatendita akcidenta eksplodo de municioj kaj deziras al ili rapidan regajnon de bona humoro kaj pli prosperan vivadon.

La 28-an de majo, 1992.

[Subskribis: Aleksandro Titajev kaj Yoshimi Umeda, prezidantoj de la Simpozio, kaj reprezentantoj de la landoj, regionoj kaj urboj supre menciitaj.] □

ALDONO AL LA LIBROKATALOGO 1992

- 678: *Al la Tero Returne*. Gilbert R. Ledon. Ekologio. 160p., broŝ. \$14.90.
 193: *Ekologio: La Alia Verda Movado*. Red. Ralph Harry. 64p., broŝ. \$8.00.
 150: *Facetoj*. Rejna de Jong. 42p., broŝ. \$7.65.
 33: *Fundamenta Krestomatio*. Zamenhof, L.L., red. Gaston Waringhien. 446p., bind. 18a eldono. \$41.50.
Manuskriptoj por Bruligo. Ljubomir Trifonĉovski. 32 paĝetoj. \$4.40
 134: *Moroj de Ĉinaj Nacimalkulturoj*. Red. Li Qiang. 105p., broŝ. \$2.40.
 005: *Rakontoj pri la Historio de la Ĉinaj Medicino kaj Farmakologio*. Diversaj aŭtoroj. Tr. Liao Zhigen. 258p., broŝ. \$6.90.
 198: *Sennaciece Tra Nia Mondo*. Gilbert R. Ledon. 224p., broŝ. \$19.20.
 [Step by Step in Esperanto. Montague C. Butler. Lernolibro. 9a eldono. 280p., bind. Havebla en aŭgusto. Prezo ĉ. \$19.00. Recenzo aperos en nia septembra numero.]
 657: *Ŝirpecoj (anstataŭ monumento)*. Red. Chr. Declerck. Poemoj. 168p., broŝ. \$16.20.
Tabuaj Vortoj en Esperanto. Red. Ljubomir Trifonĉovski. 32 paĝetoj, broŝ. \$3.30.
 579: *Winnie-la-Pu*. A.A. Milne. Dua eldono. 164p., bind. \$23.50.

BIBLIOTEKO

informas RALPH HARRY

a Biblioteko de AEA ricevis, lastatempe, la sekvantajn librojn, kaj dankas la donacintojn:

Lilli Giloteaux: *Arboj—Plurlingva Terminaro*, 2a eldono, 1991. La terminaro

estas en la lingvoj Esperanto, latina (scienca nomo), germana, franca, nederlanda kaj angla. Entute estas 62 arboj, ĉiu kun bildo de la arbo kaj de la folio/nukso. La Enhavo (indekso) donas la nomojn laŭalfabete en Esperanto, la latina, germana kaj franca, sed ne en la angla aŭ nederlanda. Ĉiu ĝardenisto aŭ amanto de la naturo trovos ĉi tiun libron tre utila. Eldonis la aŭtoro, ĉe 3/6 Allé Béranger, F-591700 Croix, Francio.

Ada Sikorska-Fighiera: *De Tajgo al Minaretoj—el la Taglibro de 11-jarolino*. Esperantotur, Bydgoszcz, 1991. 36p. Ĉi tiu libreto rakontas pri la deporto de pola familio dum la Dua Mondmilito al Kazahstano, kaj pri iliaj vojaĝoj poste al Irano, Libano kaj Britio. S-ino Sikorska-Fighiera en sia enkonduko substrekas, ke ĝi ne pretendas esti historia priskribo de la periodo. Ĝi komence estis taglibreto sendita de 11-jara knabino al sia onklino en Lvovo. Sed ĝi ja estas fascina dokumento.

Brian Merriman: *La Noktmeza Kortumo*. El la originala irlanda lingvo tradukis Albert Goodheir. Vulpo-Libro/W.F. Pilger, Lelystad, Nederlando, 1980. Brian Merriman estis la lasta granda poeto kiu verkis en la irlanda lingvo. Li mortis en 1805. La temo de ĉi tiu longa (25paĝa) poemo

(sonĝo pri gigantino kaj fea reĝino) venas el la pratempa kelta mitologio. Ĝia loko en la irlandlingva literaturo estas klarigita en bonega antaŭparolo de Albert Goodheir. Ĉi tiu notas, ke Merriman uzis internajn asonancojn, kiujn li ne povis reprodukti, sed ke li provis redoni la kvarakcentan version kun fina asonanco. La lingvaĵo de la traduko estas, kvankam poezia, klara, kaj kvankam puritano aŭ katoliko eble eĉ en 1992 ne aprobus la filozofion de la aŭtoro ĝi estas ege interesa verko.

Antologio de la Serba Parola Literaturo. Serbia Esperanto-Ligo, Beograd, 1991. 345p. Ĉi tiu estas grava antologio de lirika poezio, eposa poezio, rakontoj, proverboj kaj enigmoj de la serba popolo. La tradukinto de preskaŭ ĉiuj lirikaj poemoj, kaj de multaj rakontoj, kaj redaktoro de la antologio estas Zivko Ivanović. Skipo helpis pri la elekto de la materialo kaj la traduko de la eposoj. Estas 33paĝa enkonduko de Snežana Samardžija. Kelkaj el la proverboj estas, aŭ similas al, internaciaj ("Al donacita ĉevalo oni dentojn ne rigardas"¹; "malplena barelo pli laŭte sonoras"²) sed plejparte ili verŝajne rivelas la unikan serban spiriton ("Malplena sako pli pezas ol plena"). Entute ĝi estas bona aldono al la kolekto de antologioj en Esperanto de nacia literaturo. □

¹En *Proverbaro Esperanta* Zamenhof inkludis (Nº 15 en la Stafeto-eldono 1974) "Al ĉevalo donacita oni buŝon ne esploras".

²En *Proverbaro Esperanta* nº 148: "Barelo malplena sonas plej laŭte"—la Red.

EK AL LEG'! LEGOLIBRO POR PERFEKTIGO EN ESPERANTO

recenzas VERA PAYNE

**Ek al Leg'! Legolibro por
Perfektigo en Esperanto.**
Red. Hektor Alos. Sofio:
Bulgara Esperanto-Asocio,
1991. Kajero 1, 92p.
broŝ.

En la enkonduko la kompilintoj klarigas, ke mankegas taŭgaj Esperanto-instruiloj en Bulgario. Simpatiaj homoj tuj vidas modest-aspektan libreton, el recikligita papero (hura!) kun blanka, karta kovrilo surpresita per nur unu koloro. Bedaŭrinde, kredeble por teni malalta la koston, la eldonistoj utiligis tre malgrandajn preslitterojn. Verŝajne ankaŭ mankis inko, ĉar kelkaj paĝoj en la komenco de la libro estas tiom pale presitaj, ke miaj ne-plu-printempaj okuloj tre laciĝis dum mi legis, malgraŭ uzo de okulvitroj kaj forta lumo. Plue, ankaŭ por konservi spacon, oni malŝparis eĉ ne spacon de unu linio! Tuj post la tri steletoj signifantaj la finon de iu ero, komenciĝas enkonduko al la sekvanta. Ekzemple, je la fino de p.69, post pluraj paĝoj de poezio Kalocsaya, troviĝas unu sola linio pri Ĉeĥo, Stefo Urban, kaj sur la sekvanta paĝo troviĝas ties verko. Jes, mi konsterniĝis!

Kaj la enhavo? La legaĵojn al mi novaj mi ja trovis interesaj. Ĉu vi scias kial estiĝis la kibucoj en Israelo? Aŭ kiu fariĝis la unua instrulingvo en la groenlandaj lernejoj? Aŭ ke, "en Koreio [la verkinto] plurfoje aŭdis

seriozajn plendojn pri manko de maljunaj Esperantistoj"! Ĉu vi volas scii kie troviĝas tricent mil enbalzamigitaj kato-kadavroj? (Kaj, ke Louis Pasteur opiniis la katon "la plej pura besto kun malplej da virusoj kaj baciloj"?). Ĉu Jean Forge estis franco? Kio estas burasko? Ĉu vi iam lancinis? Aŭ sentas sin kiel feĥon? Ĉu indas esti malgrasa kiel ŝindo? Al ĉi tiuj kaj pluraj aliaj demandoj vi trovos la respondojn en ĉi tiu maldika volumo.

Se vi interesiĝas pri fenomenoj pri kiuj ekzistas diversaj hipotezoj sed neniu ĝusta klarigo, vi nepre trovos la koncernajn artikolojn elstaraj. Precipe al mi plaĉis la verketoj de la majstra Johán Valano. Ĉu restas iu Esperantisto kiu ne konas la diversajn legaĵojn de Profesoro Claude Piron? Sur p.25 de *Ek al Leg'!* troviĝas bonega resumo pri lia vivo kaj verkoj. Sekvas "La miriga skatolo" kiu estas ne-resurmetebla ĝis oni ĝin finlegas. Troviĝas kvin frandaĵoj (liaj karakteroj ludas kartojn "en plej paca militeto", posedas "pensujon" dum ni ordinaruloj nur havas menson...) Pironaj ĉi tie. "Valano uzas en siaj rakontoj lingvaĵon profunde Esperantan. Li scias, ke ĉie homoj preferas la apartaĵojn de sia lingvo, kaj konsekvence li verkas per tipe Esperanto-formoj..."

La bone konata (franca) esprimo, "Ju pli la aferoj ŝanĝiĝas, des pli ili restas la samaj" estas bone ilustrita en la artikolo "Tra Usono" verkita de Edmond Privat post sia vizito al tiu

lando en 1907. "Strange estas kiom rapide oni tie kutimiĝas rigardi Eŭropon kiel malgrandan, malnovan parteton de la mondo, kie tridek nacioj kaj nacioj konstante disput-aĉas kaj interbatalas." Kaj: "Multajn ecojn de la usona karaktero mi admiris kaj ŝatis, aliajn ne. La gastameco kaj amikeco al la gastoj estas ĉarma. La egaleco inter viroj kaj virinoj en publika vivo tre plaĉis al mi, sed la rasistaj antaŭjuĝoj kompreneble ne povis plaĉi al juna Zamenhofano." (p.51). Kaj sur p.63 Julio Baghy per sia "Estas mi Esperantisto" elvokas la saman opinion: "Ŝajne malmultaj aferoj pliboniĝis de tiam..." "Ĉe samovar" kaj "En ĉi murdepoko" taŭgas hodiaŭ en Eŭropo kiel kiam Baghy kaj Kalocsay ilin verkis.

Plaĉe lertaj estas la de Kalmán Kalocsay poeziigitaj Ezopaj Fabeloj.

"Fajron sentas mi interne" pri-skribas la unuan kontakton kun Esperanto fare de 16-jarulo. Sekvas inda informo pri la revuo de TEJO, *Kontakto*. Tiu gazeto enhavas legaĵojn laŭ kvar lingvoniveloj, kaj en *Ĝi al Leg'* troviĝas pluraj ekzemploj en almenaŭ tri noveloj (agnoskitaj). Tre utila ne nur por la novulo sed ankaŭ por ni ceteraj kiuj nepre bezonas refreŝigon pri Esperantologio estas tiaj informopecetoj kiuj heroldas al ĉiu sekvonta aŭtoro, aŭ enkondukas al diversaj libroj, gazetoj kaj organizaĵoj Esperantaj.

Inter la bukado da poemoj mi trovis kortuŝa la ampoemon de Victor Sadler (p.83) kaj korŝira la "Lulkanto por gaskamero" p.81. "Apartheid" p.79 en kvar linioj klarigas ĉion klarigendan pri tiu temo. Tikle diskutinda mi trovis "Lingvoj" de Baldur Ragnars-son, kaj perfekta la elekton de la lasta

ero en la libro, poemeto de Giorgio Silfer.

"...nia emo estas iel helpi la iniciat-emajn instruistojn kaj memlernantojn per modernaj altnivelaj internaciaj materialoj nepre simplaj por perfektigo lingva kaj sula... Ĉiam...ni klopodas distri, kaj zorgis enmeti interesajn, amuzajn, fojfoje eĉ pikajn rakontojn." p.3. Verdire multaj el ĉi tiuj eroj ne estas modernaj, kaj ne-plu-nova Esperantisto probable jam legis la plimulton en aliaj antologioj, lernolibroj, legolibroj aŭ gazetoj. Sed por novuloj aŭ por tiuj kiuj ankoraŭ ne multe sin banis en Esperanto-literaturo, ĉi tiu libreto estas indaĵo. Ankaŭ por legi en klubrondoj.

La materialo ankaŭ ne estas nepre simpla. Du vortoj tute fremdas al mi: "akaŝa" p.20 kaj "rumpa" p.85. Tute eskapas min la signifo de "rumpa jam el via into". Kaj ankaŭ "La atestoj sonas ĉiujn simile." La klarigo de vortoj ne tute kontentigas min, ekz. p.20 "ornami" signifas "beligi" (nu, jes, sed specife per aldono de io), kaj sampaĝe "bulo" signifas "ronda peco" (ĉu monero estas bulo?) Kelkaj esprimoj estas, nu, malkutimaj, ekzemple, p.59 "Mi volas klarigi al vi, ke vi iom eraris en mia persono dum tiu komuna vespero, kiun ni pasigis en mia loĝejo..." Mia pensujo boglas!

Jen plendeto kiu eble ridetigos kelkajn virojn, sed mi trovas bedaŭrinda la iom seksismajn elektojn inter p.59-62. Feliĉe tiujn erojn oni skribis antaŭ pluraj jaroj. Tamen "maĉismo"¹ vivas kaj fortas kaj estas abomeno en la urbo, en la vilaĝo, tra la tuta mondo; ĝian finan rezulton ni vidas en detruo,

¹Seksŝovinista virecismo.—la Red.

perforto, mortigo mond-vasta. Prefere tiajn "ŝercojn" ni ellasu. Ankaŭ acida estas "Vivu do L'Akademi" de Raymond Schwarz. Lerta? Jes, sed vunde negativa. Tamen, ĉar ĝi ne celas unu etan tian grupon, "Mankas krotaloj" de Wm Auld p.75 trafe plaĉas.

Domaĝe, ke ĉi tiu lego-kajero kaj ĝia kunulo (Kajero Dua) ne havas la for-

maton de, ni diru, *Faktoj kaj Fantazioj*. Tamen, pro sia kompakteco, la libro estas plaĉe malpeza kaj certe arboŝpar! Entute, precipe por la progresanto, valora libro. Mendu ĉe AEA Libro servo.

[Recenzo pri Kajero Dua aperos en nia septembra numero.] □

Dezirata Korespondi

Adreso de la Korespondservo de AEA: Betty Aulsebrook, 51 Lakeview Crescent, Forster NSW 2428. La originalajn leterojn de la ĉisubaj korespondemuloj oni povas havigi ĉe tiu adreso. Korespondemuloj eksteraŭstralaziaj: Bonvolu sendi viajn korespondpetojn al la ĉisupra adreso por ebligi aperon en *The Australian Esperantist*.

♂ Igor Zalyotnov, 1/80 Bonch-Bruevich Str., Nizhny Novgorod 603009, Rusio. 25jara viro, komencanto, deziras aŭstraliajn geamikojn.

♂ Vandj Mam, Pnom Don Pessa Universitato, Kampuĉeo. 21jara studento, interesiĝas pri edukado kaj esperanta korespondado.

♂ Halina Roens, Os. Kazimierza 43/5, 62-200 Gniezno, Pollando. Edukita virino, eksinstruisto.

♂ Borjana Vasileva, Sofia-1220, PK 74, Bulgario. Deziras kontakton kun solecaj geesperantistoj.

♂ Alma Tello, Orol Dehuibide No 500, San Felipe Oaxaca Oax, Meksiko. 17jara, komencanto, ŝatas legi, muzikon, dancadon. □

HEROLDO DE ESPERANTO

KAJ LA UNIVERSALA KONGRESO EN VIENO

Heroldo de Esperanto sendos senpage al ĉiu petanto ekzempleron de sia duobla numero kun ilustrita raporto pri la Universala Kongreso de Esperanto en Vieno (25 Julio — 1 Aŭgusto, 1992). Sendu vian peton al:

Heroldo de Esperanto

Via Sandre 15

I-10078 Venaria Reale (Torino)

Italio

DIVERSAĴOJ

• *Norda Prismo nun jam reaperis.* Numero 1/1992 havas 40 paĝojn malgrandajn (14x19.5cm.) kaj havas la subtitolon "Kultura revuo pri Nordio en Esperanto", kvankam oni iom larĝe difinas "Nordion" tiel ke ĝi inkluzivas la tutan mondon. Tamen la eldonantoj estas Finnaj. En numero 1, multa poezio (11p.) tradukita kaj originala, arukoloj: "Pri celkonscia modifado de la estona lingvo", "Geografio de Esperantujo" (pri ekssovetia respubliko Komi), "...La bona Dio tiel amis la skotojn" (intervjuo kun William Auld pri priskotaj ŝercoj), "En la komenco estis Heine", "Pola komponisto pri 'Persone' [la rok'bando]", "Pola prezidento en ŝercoj kaj anekdotoj" (tre maladmira ŝercaro pri Lech Walensa). Eldonas: Oy Mendo-servo Ak, Kivistöntie, 05510 Hyvinkää, Finnlando. Abonprezo: A\$19. Por tio kontaktu la AEA-Libroservon.

• *Helpo bezonata:* "Mi nomiĝas Viktor Iourkov. Mi estas rusa kaj venis al Kanado por elmigri. Mi petis agnoskon kiel 'rifuganto' sed Kanada registaro rifuzis min. Nun mi havas nur unu eblecon: iri en Aŭstralion, sed mi devas trovi iun (personon aŭ organizon) kiu sponsorus min. Mi estas 30-jara, mi ne estas edziĝinta. Mia ĉefa profesio estas kontisto. Mi konas lingvojn: Rusan, Francan, Anglan, Esperanton." [NB: la prezidanto de la

Esperanto-Societo Kebekia sendis rekomendleteron pri Viktor Iourkov, kiun li konas de pli ol unu jaro.—La plena letero de Viktor, kun detaloj pri li, haveblas de Ray Ross, sekretario de AEA; ankaŭ la rekomendletero el-kebekia.]

• *Zi vol lölük—rara Volapuka gazetserio rehabebla:* Per la represo de la revuo *Zi vol lölük* ("Ĉirkaŭ la mondo" 1888-1892) grava fontodokumento, kies kompletan posedas eĉ ne unu biblioteko, rehabeblas. Ĝi donas aŭtentikan impreson pri kulturhistorie interesa movado kaj donas panoraman rigardon al la historio kaj praktika utiligo de Volapük. La volumon prizorgas la eldonejo Georg Olms, la planata vendo-prezo estas 238 DM (=A\$200). Pliaj informoj: Eldonejo Olms, Hagentor-wall 7, DW-3200 Hildesheim, Germanio.

• *Bonvolu korekti en la maja numero:* sur paĝo 2, la nomo de la eksdiktatoro rumania estis Ce aușescu, do "Ĉaŭŝesku", ne "Ĉaŭĉesku". Sur p.11 (dekstre, malsupre) legu "kaosa" ne "kaoza". Kaj sur p.13: István Erdi estas la "malnova" redaktoro de la gazeto *Kontakto*, ne la "nova". Temis pri la lasta de li redaktita numero de tiu gazeto.

• *Ankoraŭ pri Kontakto:* Nin atingis la unua numero de la renovigita gazeto *Kontakto* preparita de sia nova redak-

toro Francisco Luis Veuthey (el Argentino kaj Brazilo. Finfine eble Esperanto komencas mildigi sian eŭropocentrismon!) La nova *Kontakto* estas tre alloga prezentita, kun multaj bone elektitaj kaj aranĝitaj ilustraĵoj, kaj plejparte presita per grandaj literoj, kio multe helpas la novesperantiston. Ĝia multkultura enhavo estas laŭdeginda. Gratulojn, Francisol (NB *Kontakto* estas eldonata de UEA por sia junulfako TEJO. Abonojn oni povas mendi ĉe UEA.)

• *Kongresistikaĵ Notoj* estas la nomo de nova libro 57paĝa verkita de Gian Carlo Fighiera. Temas pri la detaloj konsiderendaj kiam oni entreprenas profesinivele aranĝi kongreson aŭ alian grandskalan kunvenon. La libron disponigis Monda Turismo (Asocio por faciligo de la internacia turismo per aplikado de Esperanto), kaj estas pruntehavebla ĉe la redakcio de *The Australian Esperantist*.

• *Ĉiam juna!... Ankoraŭ pri Dulcie Sawkins*: En la nekrologo (*TAE* 273 p.20) pro kopiaro estis dirite ke Dulcie estis "unu el la kurantoj por la Einhovici-Premio". Nu, ja ankore, sed nelaŭĝe! La teksto devas diri: "unu el la kuratoroj de la Einhovici-Premio".

• Rilate al la Einhovici-Premio, pro la morto de Dulcie kaj la emeritiĝo de Idyss, la nuna kurataro de la fonduso estas Vera Payne, Kep Enderby kaj Andrew Raiter.

• *VERDire, Ekologiisma Gazeto en Esperanto*, aperigis sian sesan numeron en majo 1992. Ĉi tiu nova gazeto ankoraŭ havas nur 80 pagintajn abonantojn, 200 estas necesaj por ebligi daŭran eldonadon. La eldonanto ne havas monon por reklami la gazeton, do petas redakciojn recenzi ĝin tiucele.

Presita sur recikligita papero, 20 paĝoj A4-formataj, kun ilustraĵoj. Abono kostas 15 nederlandajn guldenojn (≈\$11) por 4 numeroj, abonebla ĉe UEA. Ĝenerale bone redaktata (kvankam multaj mankantaj akuzativoj). Ĉefartikoloj en numero 6 estas pri la Biciklada Esperanto-Movado Internacia (BEMI); Monda Funduso de Solidareco kontraŭ la Malsato; recenzo pri la libro *Al la Tero Returne*; la Ĉarto de la Tero (verkita de Ralph Harry); Curitiba [Brazilo], urbo mirinda; La Unua Mondo vidita el la Tria Mondo; recenzo pri du komputil-programoj priekologiaj; pri "Verdaj" Politikaj Partioj; kaj similaĵoj. Provezempleron oni povas akiri de Jean-Claude Thumerelle, Rue Pierre de Simpel 10, B-7784 Warneton, Belgio. El numero 6 ni ĉerpas la sekvantan artikoleton:

• *Fruktoŝuko sen aldono de kondomoj...* Germanio estas unu el tiuj eŭropaj landoj kiuj pli kaj pli zorgas pri sia (jam duondetruita) medio. Kiam industriistoj ne uzas kemiaĵojn por produkti siajn varojn, ili tion klare indikas sur la pakajo, ĉar tio fariĝis grava vendargumento. Sed plurfoje francoj povis mire legi pri el Germanio eksportitaj fruktoŝukoj, ke tiuj ne entenas kondomojn. La klarigo de tiu strangajo estas ke la produktistoj uzas la esprimon "*sans préservatif*", kiel ili diras en la angla "*without preservatives*". Tiu lasta efektive signifas "sen konservigilo", dum la vorto "*préservatif*" en la franca signifas "kondomono".

• *Post-lerneja rondiro de Aŭstralio*: Dum la Foiro de Monda Turismo en Bydgoszcz en septembro 1991, unu el la reprezentantoj de Monda Turismo

por Usono, Robert Burgess, proponis al la MT-reprezentanto por Aŭstralio, Max Wearing, ke oni okazigu dumonatan rondiron de Aŭstralio tuj post la Aŭstralia Somerlernejo en Adelajdo (11-23 januaro, 1993). Tia anonco jam aperis en kalendaroj de Monda Turismo, de *Heroldo de Esperanto*, kaj de la gazeto *Esperanto*. Oni intencas, ke la rondiro estu tute ne luksa, kaj ke oni akceptu nur Esperantoparolantojn. Se malmultaj homoj aliĝos, oni uzos tendojn kaj publikajn aŭtobusojn. Se multaj homoj montros intereson, oni eble aĉetos aŭ luprenos aŭtobuseton. Japano jam aliĝis. Aŭstraliaj esperantistoj, kiuj deziras partopreni aŭ gastigi alilandajn partoprenantojn kontaktu kiel eble plej frue Max Wearing, 30 Westbury Street, Hackney SA 5069.

• *Landaj somerlernejoj kaj kongreso 1993*: La Sud-Aŭstralia Esperanto-Societo nun preparas la programon kaj aliĝilon por la 9-a Aŭstralia Esperanto-Lernejo, kiu okazos en Aquinas College en januaro 1993. Same kiel en 1989 kaj 1991, la kursoj okazos dum du semajnoj (lunde ĝis ven-

drede), sed oni rajtos loĝi en la kolegio ekde dimanĉo la 10-a ĝis la mateno de sabato la 23-a. Inter tiuj, kiuj instruos estas Trevor Steele, Vera Payne, D-ro So Gilsu (el Koreo) kaj S-ro Song Zibin (el Ĉinio). Dum la semajnfino (sabato la 16-a kaj dimanĉo la 17-a) okazos mallonga kongreso por la Aŭstralia Esperanto-Asocio, kiu nun devas okazigi kongreson ĉiujare. Krom la estrar- kaj ĝeneralkunsidoj ĝi inkluzivos ekumenan diservon, eksterurban ekskursojn, kaj bankedon. La programo/aliĝilo baldaŭ haveblos de Max Wearing (adreso supre donita).

• *Muzeo en Adelajdo havos Esperanto-komentaron*: La Malnova Parlamentejo antaŭ nelonge invitis la esperantistaron en Adelajdo registri tradukon de la komentario por lumbilda prezentaĵo pri la historio de Sud-Aŭstralio. Oni jam prezentas la programon en la angla, la germana aŭ la japana. Individuaj Esperantistaj vizitantoj povos aŭskulti per apartaj aŭskultiloj dum prezentado en la angla, sed oni prezentos la programon tute en Esperanto por Esperantogrupoj. □

LA ESTONTA JUNULARO DEPENDAS DE VI! verkis IDYSS EINIHOVICI

Kun granda ĝojo mi informas niajn gesamideanojn ke post kvar jaroj da senĉesa laborado por starigi Junularan Vojaĝ-fonduson, mi aŭngis la sumon \$16 084.95. La mono troviĝas en la banko R & I [okcident-aŭstralia banko] atendante sukcesan kandidaton por reprezenti nian landon ĉe la Esperanta Junulara Kongreso en Montrealo, Kanado. Aliĝis 10 kandi-

datoj, skribe, el Okcidenta Aŭstralio, kaj kelkaj el aliaj ŝtatoj. Bedaŭrinde, ĝis nun neniu el ili estas preta por ekzameniĝi.

Al vi, karaj gesamideanoj, mi elkore dankas pro la subteno de la fonduso kaj malavaraj donacoj al la fonduso. Oni esperas ke gesamideanoj daŭre helpos per donacoj por fortigi tiun gravan fonduson. □

UNIVERSALA KONGRESO 1997 EN AŬSTRALIO?

a Direktoro Ĝenerala de la Universala Esperanto-Asocio, Simo Milojević, vizitis Adelajdon (13-16 junio) kaj Melburnon (16-18) por vidi la kongresejojn en tiuj urboj kaj por pripensi la eblecon okazigi Universalan Kongreson en Aŭstralio en 1997. La prezidanto de la Aŭstralia Esperanto-Asocio, Juĝisto Kep Enderby, pasigis dimanĉon, la 14-an, en Adelajdo, diskutante kun Simo Milojević kaj adelajdaj esperantistoj.

Intervjuate de Svetislav Kanački en Radio 3ZZZ, Simo Milojević diris: "Adelajdo havas unu el la plej belaj kaj plej modernaj kongresejoj, kiujn mi vidis tra la mondo—kaj mi vidis tutan amason da kongresejoj. Mi ankaŭ vizitis la Mondan Kongresejon en Melburno, kaj estis tute imponita de ĝiaj salonoj. Mi kredas, ke en ambaŭ lokoj ni havus tre bonajn—mi eĉ povus diri escepte bonajn—fizikajn kondiĉojn por organizi Universalan Kongreso. Ĉu tiaj diversaj instancoj montras intereson pri nia kongreso? Jes, kompreneble!

Eble estas tempo, ke esperantistoj komprenu, ke ne estas malfacile trovi intereson ĉe turismaj kaj aliaj oficialaj

instancoj pri kongreso, kiu aligas mil aŭ dumil aŭ dumil kvincent homojn, ĉar tio estas sufiĉe granda turisma kuko por ĉiu urbo tra la mondo. Eble esperantistoj ne konscias, ke Universal Kongreso de Esperanto estas unu el la plej grandaj regule ĉiujare okazantaj internaciaj aranĝoj en la mondo—kaj sekve ĉiu kongresejo batalas por ricevi tian kongreson.

Kiam mi renkontis vian novan prezidanton, S-ron Enderby, en Adelajdo, mi provis disbati iajn antaŭjuĝojn kaj iajn malagrablajn memorojn de antaŭ preskaŭ deko da jaroj. UEA nun faras neniajn financajn postulojn kaj neniajn financajn respondecojn de AEA. Ni eĉ interkonsentis, ke ni ne kolektos ĉi tie garantian kapitalon. Ni lasis la eblecon, ke eventuale ni invitos la aŭstralian esperantistaron donaci laŭ sia povo malgrandajn aŭ mezgrandajn kontribuojn, kiuj helpas la kongresajn financojn—kiuj fakte en la fino ne iros al UEA aŭ AEA, sed ebligos al la organizantoj de la kongreso helpi (ekzemple) homojn el landoj kun ekonomiaj malfacilaĵoj tamen reprezenti ilin en kongreso, se tiu okazos ĉi tie."

Raportis Max Wearing □

ROVA SOCI-KULTURA REVUO EN ESPERANTO

LA ONDO DE ESPERANTO reaperas. Ĉi tiu fama rusa gazeto, subtitolita "dumonata soci-kultura revuo en esperanto" aboneblas je A\$11 ĉe la AEA-Libroservo. En la unua numero por 1992, 32 paĝoj, troviĝas interesa literaturo (poezio, originala novelo avangarda, tradukita novelo, recenzo), sociaj komentoj pripensindaj kaj—por okcidentuloj—informaj, anekdotoj. Ĉio bone redaktita. □

EL LA REGIONOJ

QLD: *Brisbano-Vortfesto-1992.* Ĉi tiu 'festo' okazis en la Kultura Centro, la 10an de majo; entute pli ol 30 grupoj partoprenis. Por la Brisbana Societo Tom O'Grady kaj Ray Ross starigis budon kun libroj, revuoj kaj la kutimaj broŝuroj. Ray prelegis pri Esperanto dum kvaronhoro. Ni ne atendas 'inundon' de komencantoj, sed ni semis... Estis tre valora tago por prezentado de kulturaj aspektoj de ĉiutaga vivo, inkluzive de Esperanto. —*El La Voĉo.*

Konferenco de la Esperanto-Federacio de Kvinslando okazos en Clontarf, 10-11 oktobro.

NSW: Sidneja Esperanto-Klubo: En Februaro ni elektis novan estraron. James Harwood estas prezidanto; Tom Elliott kaj Margaret Chaldecott estas vicprezidantoj; Margaret Chaldecott estas sekretario; Mavis Elliott estas kasisto; Alan Dixon estas bibliotekisto. Edna Turvey instruas. Redaktas la bultenon *Teloŭeo* Margaret Chaldecott. [Bonvolu rimarki ke ĉi tiu listo estas iom pli komplete ol tiu en la AEA *Adresaro*.—Red.]

SA: Nova prezidanto de la Adelaide University Esperanto Club estas Sandhya Limaye, 12 Brunswick Street, Walkerville SA 5081. (Bonvolu korekti vian 1992 AEA *Adresaron*.) Sandhya gvidas grupon de studentoj ĉiujare

dum la trimestro. Kun la helpo de Dan Ehlers, Zbigniew Wybraniec, Margaret Furness kaj Max Wearing, ŝi disdonas afiŝojn kaj informilojn pri la Einihovici-Premio en la aldernejoj de Adelajdo, kaj ricevis plurajn respondojn.

Eksstudento de la sama universitato, Joseph Wearing, nun faras longan vojaĝon tra Indonezio, Tajlando kaj Kampuĉeo. Ĉiu havas Esperanto-kluboj(n). Pro vizito de Jozefo en Bangkoko, vizitanta franca pastro petis aliĝilon por la somerlernejo en Adelajdo, 1993.

VIC: Nova prezidanto de la Melbourne Esperanto Society estas Paul Desailly, 48 Pearson Street, Brunswick West Vic. 3055. (Bonvolu korekti vian 1992 AEA *Adresaron*.)

Paul Desaille estas nomita Ekspozicia Estrarano por la Federacio kaj Klubo rilate al la Language Expo 1992 okazonta en Melburno.

ALDONE AL LA LISTO DE INFORMILOJ

bonvolu noti ke ankaŭ haveblas du enkondukaj kursoj pri Esperanto sur Macintosh komputil-diskoj. Petu ekzemplerojn de la Sekretario de AEA, Ray Ross, 41 Agnes St., Sunnybank Qld 4109.

THE AUSTRALIAN ESPERANTIST
Registered by Australia Post
Publication No. WBG 2488

If undeliverable return reply paid to
D. Broadbent
46 Great Eastern Highway
Bakers Hill WA 6562
Australia

**SURFACE
MAIL**

Postage Paid
Victoria Park East
WA 6101
Australia